

Onderzoek gebruikers van kustjachthavens 2013

Kenniscentrum Westtoer

September 2014

Inhoudstabel

Inleiding	3
1 Doelstellingen van het onderzoeksproject	4
2 Situering van de Vlaamse kustjachthavens	5
3 Methodologie	10
4 Resultaten onderzoek	11
4.1 Leden van de jachtclubs	11
4.1.1 Profiel van clubleden	11
4.1.2 Motivatie voor de keuze van de jachthaven bij clubleden	17
4.1.3 Activiteiten van clubleden in zomermaanden	19
4.1.4 Bestedingen van clubleden	30
4.1.5 Bezoek- en vaargedrag van clubleden over het jaar	33
4.2 Bezoekers van de jachthavens	37
4.2.1 Profiel van de bezoekers	37
4.2.2 Motivatie en informatie van de bezoekers	40
4.2.3 Activiteiten tijdens bezoek (buiten varen)	44
4.2.4 Bestedingen van bezoekers	49
5 Economische betekenis van de jachthaven-gebruikers aan de Vlaamse Kust	50
5.1 Inschatting van volumes van bezoeken	50
5.2 Inschatting van de omzet uit bestedingen	54
6 Conclusies	57

INLEIDING

De kustjachthavens zijn een belangrijke toeristische troef voor het kusttoerisme niet enkel voor de gebruikers van de jachthavens zelf in functie van hun sportieve activiteiten, maar ook voor andere kusttoeristen die graag vertoeven in de aantrekkelijke omgeving van een jachthaven. Dit onderzoek spitst zich toe op het gebruik van de jachthavens door sportieve gebruikers (met boot).

Westtoer organiseerde reeds eerder in 2007 een onderzoek over het gebruik van de jachthavens binnen het kader van het KiTS-project (Kust-Indicatoren-Toeristisch-Statistisch) ondersteund door het Vlaams Gewest binnen het Kustactieplan III. Het onderzoek beperkte zich toen tot het bevragen van de clubleden in de jachthavens. Er werd toen ook geen bevraging georganiseerd naar de bestedingen.

Om het onderzoek te kunnen actualiseren en te verruimen naar passanten/bezoekers en naar bestedingen werd binnen het Europees project SEACO, Interreg IV, Twee Zeeën, een onderzoek opgenomen met de bedoeling de impact op de Kust te berekenen van alle sportieve gebruikers van de kustjachthavens, niet enkel van de clubleden maar ook van de passanten/bezoekers. De Afdeling Kust van het agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust van het Vlaamse Gewest co-financierde het onderzoek. Westtoer voerde het onderzoek uit in samenwerking met de jachtclubs.

De impact van de jachthavens op de niet-sportieve bezoekers of op de waarde van de vastgoedprojecten rond de jachthavens werd niet in kaart gebracht. Dit vergt een andere aanpak van onderzoek die binnen de budgettering van het project niet kon worden gerealiseerd.

1 DOELSTELLINGEN VAN HET ONDERZOEKSPROJECT

Het onderzoeksproject binnen SEACO bevat twee onderdelen.

1. Bevragingen bij gebruikers van de jachthavens

De onderzoeksvragen die werden vooropgesteld zijn:

Omtrent de clubleden in de Vlaamse kustjachthavens

- Inzicht in het profiel van de clubleden, de motivatie om te kiezen voor een bepaalde kustjachthaven, hun activiteiten en bestedingen
- Inzicht in het vaargedrag van de clubleden in de Vlaamse kustjachthavens
- Inschatten van het volume van aankomsten met en zonder vaartocht en van de overnachtingen in de kustjachthavens
- Inschatten van de omzet gegenereerd uit de bestedingen van clubleden (variabele én vaste kosten)

Omtrent de passanten/bezoekers

- Inzicht in het profiel van de bezoekers, de motivatie om naar de Vlaamse kustjachthavens te komen, hun activiteiten en bestedingen
- Inschatten van het volume van de sportieve passanten/bezoekers aan onze kustjachthavens (bezoekers met boot)
- Inschatten van de omzet gegenereerd uit de bestedingen van passanten/bezoekers in de Vlaamse kustjachthavens

2. Ontwikkelen van een online module

Naast het onderzoek werd ook een online module ontwikkeld die de continue datatransfer rond bezoekers, zoals verplicht opgenomen in de concessies van de jachtclubs, faciliteert voor de clubs. Deze module zal worden opgenomen in een globale rapportering van de jachtclubs naar de Afdeling Maritieme Dienstverlening Kust.

Dit rapport geeft enkel de resultaten weer van het onderzoeksonderdeel.

2 SITUERING VAN DE VLAAMSE KUSTJACHTHAVENS

De Vlaamse kust heeft in totaal 4 kustjachthavens waar 13 clubs actief zijn.

Deze kustjachthavens bieden plaats voor **3 553 boten** die allen verhuurd zijn aan clubleden.

Hiermee biedt de Vlaamse Kust een grote concentratie aan van ligplaatsen gelijkaardig aan deze bij de Hellevoetsluis en Bruinisse bij Rotterdam in Nederland.

Nieuwpoort is de grootste jachthaven met de helft van de ligplaatsen aan onze Kust.

Blankenberge komt op de tweede plaats met een vierde van de ligplaatsen.

Oostende en Zeebrugge zijn kleinere jachthavens.

Tabel 1

Aanbod van ligplaatsen in de Vlaamse kustjachthavens, 2013

Jachthaven	Aantal clubs	Aantal ligplaatsen	In %
Nieuwpoort	3	1 813	51,0
Blankenberge	4	950	26,7
Oostende	3	475	13,4
Zeebrugge	2	315	8,9
Totaal	12	3 553	100,0

De jachthaven van Nieuwpoort

De jachthaven van Nieuwpoort is met **1 813 ligplaatsen** één van de grootste jachthavens in Noordwest Europa. Alle ligplaatsen zijn zonder sluis toegankelijk.

Andere belangrijke jachthavens in Noordwest-Europa zijn: Hellevoetsluis in Nederland (2 000 ligplaatsen), Brighton (1 500 ligplaatsen) en Cherbourg (1 500 ligplaatsen).

La Rochelle aan de Atlantische Kust heeft 4 900 ligplaatsen.

Nieuwpoort heeft 3 actieve clubs die gelegen zijn in twee delen:

De Kromme Hoek (oude gedeelte van de jachthaven)

KYCN = Koninklijke Yachting Club Nieuwpoort (blauw omrand) met 433 ligplaatsen.

Portus Novus

- **VVW Nieuwpoort** (Vereniging voor Watersport Nieuwpoort) met 1 000 ligplaatsen (geel omrand).
- **WSKLUM** (Watersportkring van de luchtmacht) met 380 ligplaatsen (rood omrand).

De jachthaven van Blankenberge

Blankenberge heeft **950 ligplaatsen** die allen zonder sluis toegankelijk zijn. Hier zijn 4 clubs aanwezig:

- De VVW (Vlaamse Vereniging voor Watersport) (blauw omrand)
- RSYC (Royal Scarphout Yachting Club) (geel omrand).
- VNZ (Vrije Noordzeezeilers) (groen omrand).
- VONA (Vissersfolklore Ontspanning Na Arbeid) (rood omrand).

De jachthaven van Oostende

De jachthaven van Oostende heeft **475 ligplaatsen** en 3 clubs.

- De grootste jachtclub van Oostende is de Mercator Marina (rood omrand) en heeft 275 ligplaatsen. Deze is gelegen aan de voet van de binnenstad en is enkel toegankelijk via een sluisdoorgang.
- Net voor de sluis ligt de RNSYC (Royal North Sea Yachting Club) (groen omrand), een kleine club met dertig permanente ligplaatsen.
- RYCO (Royal Yachting Club Oostende) met 170 ligplaatsen ligt dieper in de jachthaven en is eveneens zonder sluis toegankelijk (blauw omrand).

De jachthaven van Zeebrugge

De jachthaven van Zeebrugge heeft **315 ligplaatsen** en is gelegen in de oude vissershaven en heeft **twee clubs**.

- **RBSC** (Royal Belgian Sailing Club) met 275 ligplaatsen (rood omrand)
- **Westhinder Marina** (blauw omrand) met 40 ligplaatsen.

3 METHODOLOGIE

Om dit onderzoek uit te voeren werd volgende methodologie aangewend:

- *Opvragen van aantal bezoekers/passanten in 2013 bij de jachtclubs*
Voor de opzet van dit onderzoek werd een inschatting gemaakt van het aantal bezoekers in 2013 via een bevraging van een steekproef van 7 verantwoordelijken in de jachtclubs, representatief voor de diverse kustjachthavens. De online module voor het doorgeven van het aantal bezoekers in de jachthavens, die hiervoor werd ontwikkeld binnen het SEACO-project, kon immers nog niet worden geïntroduceerd bij de jachtclubs.
- *Mondelinge bevraging van gebruikers van de kustjachthavens* (bezoekers én clubleden) in de periode 1 juli tot en met 15 september 2013
Deze enquête was gericht op de bezoekers die vooral in de zomer onze kustjachthavens aandoen maar ook op de clubleden vooral voor hun bestedingen. Door de uitstekende samenwerking met de clubs werden in totaal **405 enquêtes** afgenomen, 181 bezoekers en 224 clubleden.

Tabel 2

Aantal enquêtes van bezoekers en clubleden in de kustjachthavens in het Westtoer onderzoek, 1 juli-15 september 2013

Jachthaven	Bezoekers/passanten	Clubleden	Totaal
Nieuwpoort	43	89	164
Blankenberge	66	55	116
Oostende	45	44	77
Zeebrugge	27	36	48
Totaal	181	224	405

De verdeling in tabel 2 toont aan dat het noodzakelijk is om de resultaten van de steekproef te wegen met de effectieve proporties van de populatie van bezoekers en clubleden. Voor de bezoekers gebruiken we de raming van de populatie in de diverse jachthavens op basis van de bevraging van de verantwoordelijken van de jachtclubs. Voor de clubleden gebruiken we het totaal aantal ligplaatsen in de diverse kustjachthavens wat overeenkomt met de totale populatie van de clubleden.

- *Online bevraging van de clubleden van de kustjachthavens*
De online enquête werd door de clubs uitgestuurd naar hun leden in de periode van oktober tot februari 2014. In totaal werd deze enquête volledig ingevuld door **561 clubleden** van de 3 553 clubleden of een responsgraad van 16%. De enquête gaat dieper in op het profiel en het vaargedrag van de clubleden over het ganse jaar 2013 in de kustjachthavens alsook op hun jaarlijkse vaste bestedingen.

Tabel 3

Aantal online enquêtes in Westtoer onderzoek 2013

Jachthaven	Clubleden
Nieuwpoort	314
Blankenberge	188
Oostende	38
Zeebrugge	21
Totaal	561

De resultaten uit deze enquête werden eveneens gewogen met de effectieve ligplaatsen per jachthaven die de totale populatie uitmaken van de clubleden in onze kustjachthavens.

4 RESULTATEN ONDERZOEK

In de Vlaamse jachthavens worden twee type gebruikers onderscheiden:

- de leden van de jachtclubs in de jachthavens die op jaarbasis een ligplaats huren
- de bezoekers in de jachthavens die slechts voor een kort verblijf een ligplaats huren.

Over het profiel en gedrag van de leden van de clubs werd reeds in 2007 een onderzoek georganiseerd waarmee kan worden vergeleken om evoluties te detecteren. Het SEACO-project zorgt echter voor de eerste maal voor een inzicht in het profiel en gedrag van de passanten/bezoekers in de Belgische jachthavens. Deze werden bevraagd in de zomer van 2013. Enkel de bezoekers die minstens één nacht een ligplaats huren in een kustjachthaven werden aangesproken.

We bespreken eerst de resultaten voor de clubleden en daarna gaan we dieper in op de resultaten voor de bezoekers aan de jachthavens.

4.1 Leden van de jachtclubs

In totaal bieden de Vlaamse kustjachthavens 3 553 ligplaatsen aan die allen verhuurd zijn aan clubleden. De populatie voor dit deel van het onderzoek gaat dus over **3 553 clubleden** bij de diverse jachtclubs aan de Kust.

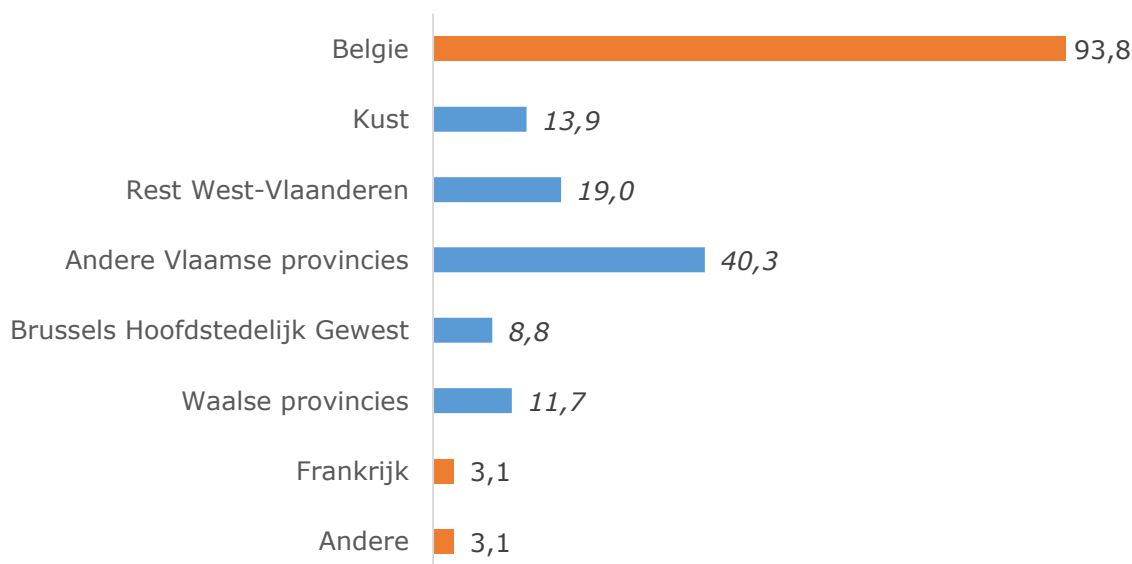
4.1.1 Profiel van de clubleden

De profielkenmerken van de clubleden werden opgevraagd in de online enquête.

Woonplaats

Grafiek 1

Woonplaats van clubleden in de Vlaamse kustjachthavens, 2013 (n=561)

Er zijn weinig (6%) buitenlanders die een ligplaats huren in onze Vlaamse jachthavens. In 2013 woont een **derde van de clubleden in West-Vlaanderen** en 40% in andere Vlaamse provincies (vooral Oost-Vlaanderen met 17,2 % Vlaams-Brabant met 12,6%). 14% zijn kustbewoners. 12 % van de clubleden woont in Wallonië en 9% in het Hoofdstedelijk Gewest Brussel.

Een vergelijking met de bevraging in 2007 toont dat er weinig veranderd is in de herkomst van de clubleden sinds 2007.

Tabel 4

Evolutie in woonplaats van de clubleden, in %, 2007-2013

Woonplaats	2007	2013
België	88,9	93,8
<i>Kustbewoners</i>	14,6	13,9
<i>Rest West-Vlaanderen</i>	19,3	19,0
<i>Andere Vlaamse provincies</i>	31,5	40,3
<i>Brussels Hoofdstedelijk gewest</i>	10,4	8,8
<i>Waalse provincies</i>	13,1	11,7
Frankrijk	8,5	3,1
Andere	2,6	3,1
Totaal	100,0	100,0
Aantal cases	494	561

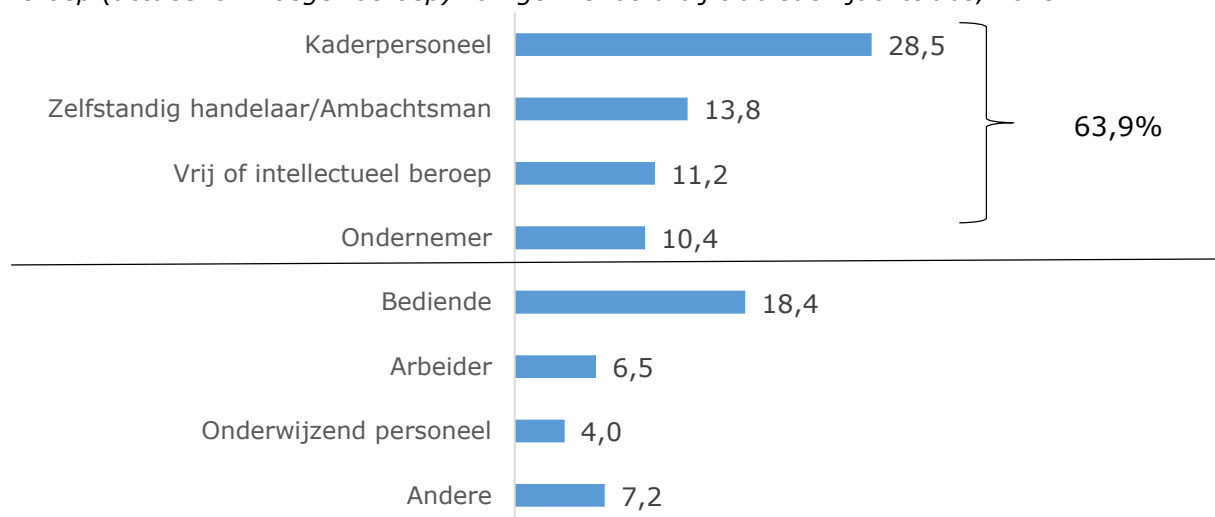
De Franse clubleden zijn iets minder vertegenwoordigd in vergelijking met 2007. Dit is wellicht aan de andere methodologie: in 2007 werd gebruik gemaakt van een schriftelijke enquête. Uit ervaring met andere onderzoeken bij Fransen weten we dat de Fransen een meer negatieve houding aannemen tegenover online enquêtes, de methodologie die gebruikt werd voor het onderzoek in 2013.

Sociaal profiel

Voor de sociale samenstelling van de clubleden polsten we naar het actueel of eerder beroep van het gezinshoofd.

Grafiek 2

Beroep (actueel of vroeger beroep) van gezinshoofd bij clubleden jachtclubs, 2013

64 % van de clubleden valt onder een gezin waar we van kunnen veronderstellen dat het gezinshoofd een beroepsklasse heeft met gemiddeld hogere inkomsten (kaderpersoneel, zelfstandige handelaars/ambachtslui, vrij of intellectueel beroep en ondernemers). Kaderpersoneel is het sterkst vertegenwoordigd (29%).

Het is interessant om dit sociaal profiel te vergelijken met dat van andere kusttoeristen. Dit gebeurt in tabel 5 waar een vergelijking wordt gemaakt met het sociaal profiel van tweede verblijvers (uit onderzoek 2011) en van vakantiegangers in commercieel logies (eveneens uit onderzoek 2011).

Tabel 5

Beroep (actueel of vroeger beroep) van gezinshoofd bij clubleden jachtclubs in vergelijking met dat van tweede verblijvers en vakantiegangers in commercieel logies aan de Kust

Beroep	Clubleden	Tweede verblijvers	Vakantiegangers commercieel logies
Kaderpersoneel	28,5	26,2	12,8
Zelfstandig handelaar/ambachtsman	13,8	11,8	10,1
Vrij of intellectueel beroep	11,2	12,5	3,9
Ondernemer	10,4	7,9	1,9
Hogere beroepscategorieën	63,9	58,4	28,7
Bediende	18,4	19,7	37,1
Arbeider	6,5	6,1	22,7
Onderwijzend personeel	4,0	9,6	8,1
Ander	7,2	6,2	3,4
Aantal cases	561	1 823	3 049

Leden van de jachtclubs hebben een nog hoger sociaal profiel dan dat van de tweede verblijvers aan de Kust en zeker dan dat van de vakantiegangers in commercieel logies.

We kunnen het sociaal profiel ook vergelijken met dat uit het onderzoek bij de clubleden in 2007.

Tabel 6

Beroep (actueel of vroeger beroep) van gezinshoofd bij clubleden jachtclubs, 2007-2013

Beroep	2007	2013
Kaderpersoneel	33,3	28,5
Zelfstandig handelaar/ambachtsman	12,3	13,8
Vrij of intellectueel beroep	12,5	11,2
Ondernemer	9,9	10,4
Hogere beroepscategorieën	68,0	63,9
Bediende	12,9	18,4
Onderwijzend personeel	6,4	4,0
Arbeider	3,5	6,5
Ander	9,2	7,2
Aantal cases	487	561

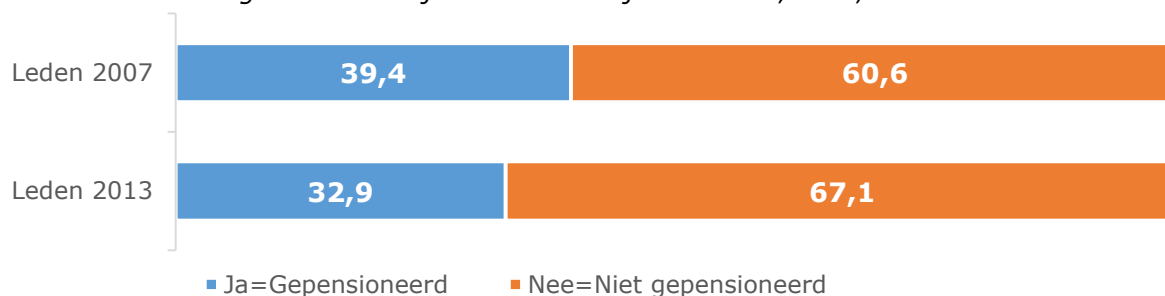
De beroepsstructuur van de clubleden ligt in dezelfde lijn als deze in 2007. In 2013 zijn er verhoudingsgewijs echter iets meer bedienden en arbeiders wat kan wijzen op een iets grotere **democratisering van de zeilsport**.

Pensioenstatus

In 2013 is bij de clubleden 33% van de gezinshoofden gepensioneerd. Dit is een daling ten opzichte van 2007 waar nog 39% gepensioneerd was wat wijst op een **verjonging van de clubleden**.

Grafiek 3

Pensioenstatus van gezinshoofd bij clubleden kustjachthavens, in %, 2007- 2013

Al of niet eigenaar van tweede verblijf

Een vijfde van de clubleden heeft een tweede verblijf dat in 85% van de gevallen aan de Vlaamse Kust gelegen is.

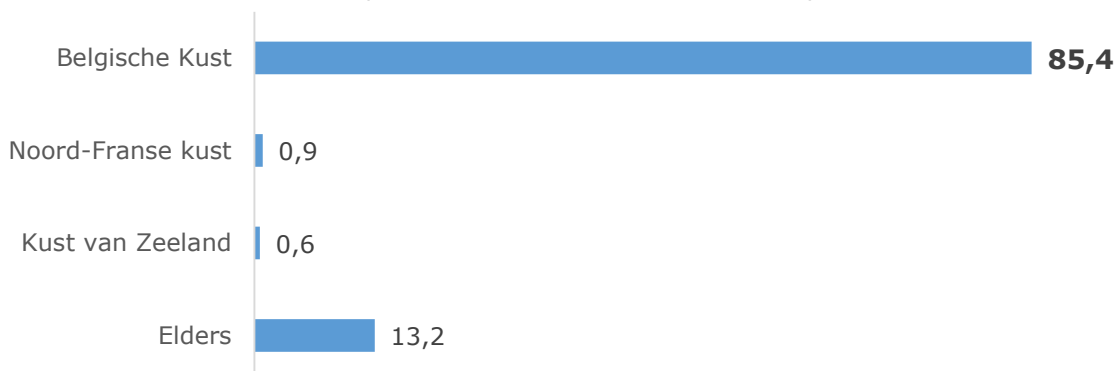
Grafiek 4

Aandeel eigenaars van een tweede woning onder de clubleden van kustjachthavens, 2013 (n= 561)

Grafiek 5

Locatie van het tweede verblijf van clubleden met tweede verblijf, in %, 2013

Type boot

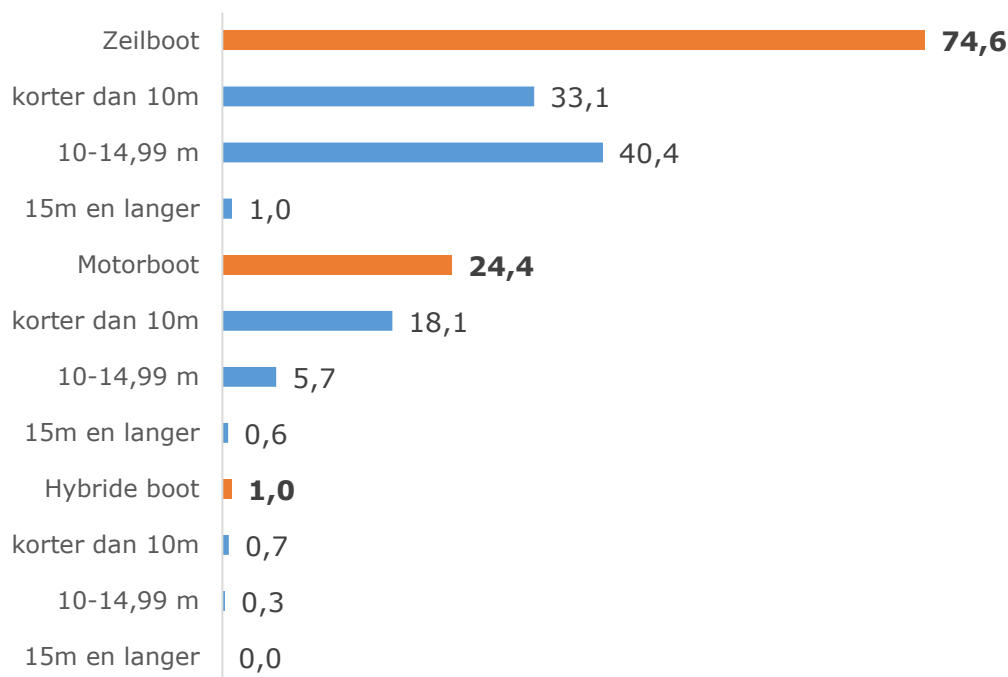
Drie vierde van de clubleden vaart met een zeilboot, een vierde met een motorboot. Er zijn bijna geen hybride boten.

40% van de clubleden vaart met een zeilboot tussen 10 en 15 meter lang en 33% met een zeilboot van minder 10 meter.

In totaal vaart 52 % van alle clubleden (ook motorboten) met een boot die korter is dan 10 meter en 46% met een boot tussen 10 en 15 meter.

Grafiek 6

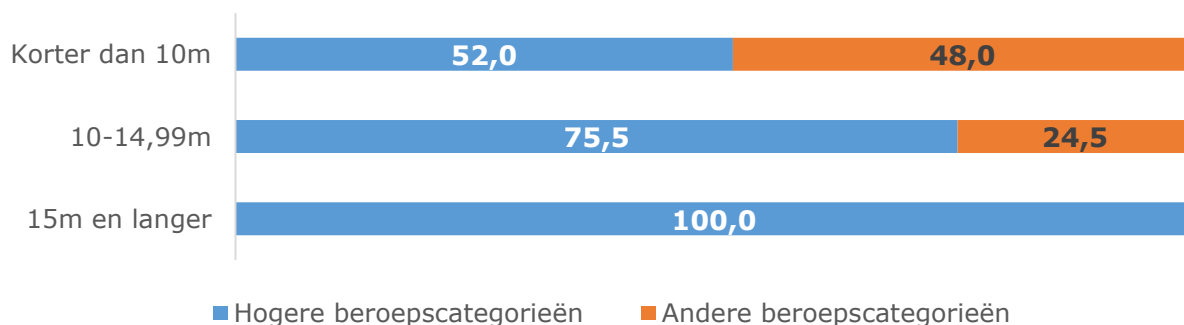
Type boot bij clubleden van Vlaamse kustjachthavens, in %, 2013 (n=561)

Als we de grootte van de boot koppelen aan de beroepscategorieën, zien we dat de clubleden met grotere boten relatief vaker in de hogere beroepscategorieën vallen. Daar waar het aandeel van de hogere beroepscategorieën bij de eigenaars van een boot van minder dan 10 meter 52% is, loopt dit op naar 76% bij de eigenaars van boten tussen 10 en 15 meter en tot 100% bij deze met een boot van 15 meter (hier dient wel het beperkt aantal cases onder de aandacht gebracht worden bij deze categorie, namelijk 10 cases).

Grafiek 7

Type boot bij clubleden van Vlaamse kustjachthavens naar beroepscategorie, in %, 2013 (n=561)

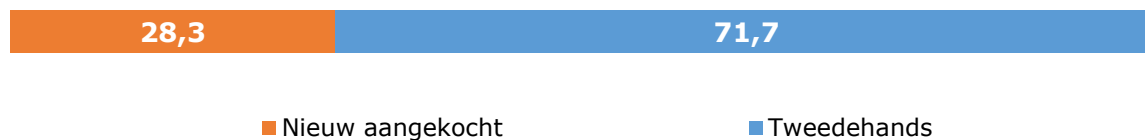

Nieuwe of tweedehandse boot

72% van de clubleden vaart met een tweedehandse boot.

Grafiek 8

Aandeel clubleden met nieuw aangekochte boot of tweedehandse boot, in % 2013 (n= 561)

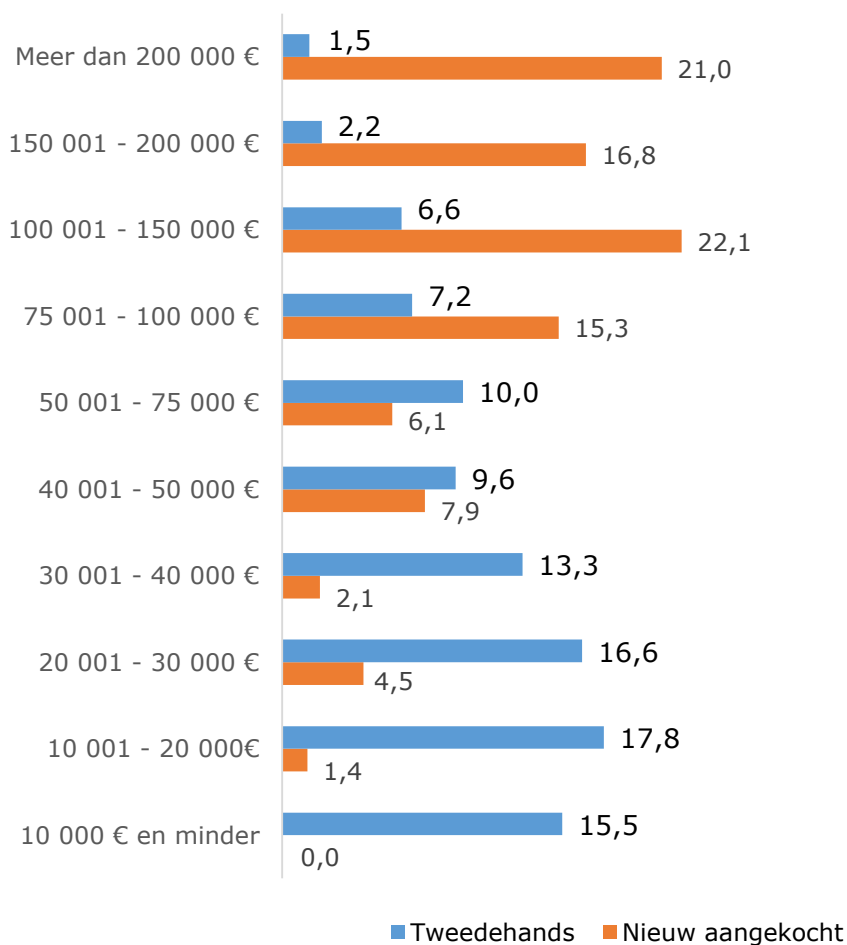
Aankoopprijs van een boot door de clubleden

Gemiddeld betaalden de clubleden 76 600 euro voor hun boot.

Er is een groot verschil tussen een nieuw aangekochte boot en een tweedehandse boot. Gemiddeld kost een nieuw aangekochte boot 152 400 euro en een tweedehandse boot 48 160 euro.

Grafiek 9

Aankoopprijs van boot bij clubleden, in %, 2013

4.1.2 Motivatie voor de keuze van de jachthaven bij clubleden

Bij de clubleden werd in de online enquête gevraagd waarom ze de specifieke kustjachthaven hadden gekozen om in 2013 een ligplaats te huren bij een jachtclub. Er konden meerdere redenen worden opgegeven (multiple respons).

Grafiek 10

Motieven voor de keuze van een kustjachthaven bij clubleden, in % van de respondenten, 2013 (n=561)

De clubleden kiezen hun jachthaven op de eerste plaats omwille van de **goede uitrusting van de jachtclub**.

Andere belangrijke motieven zijn de **goede prijs/kwaliteitsverhouding** en de nabijheid bij de woonplaats.

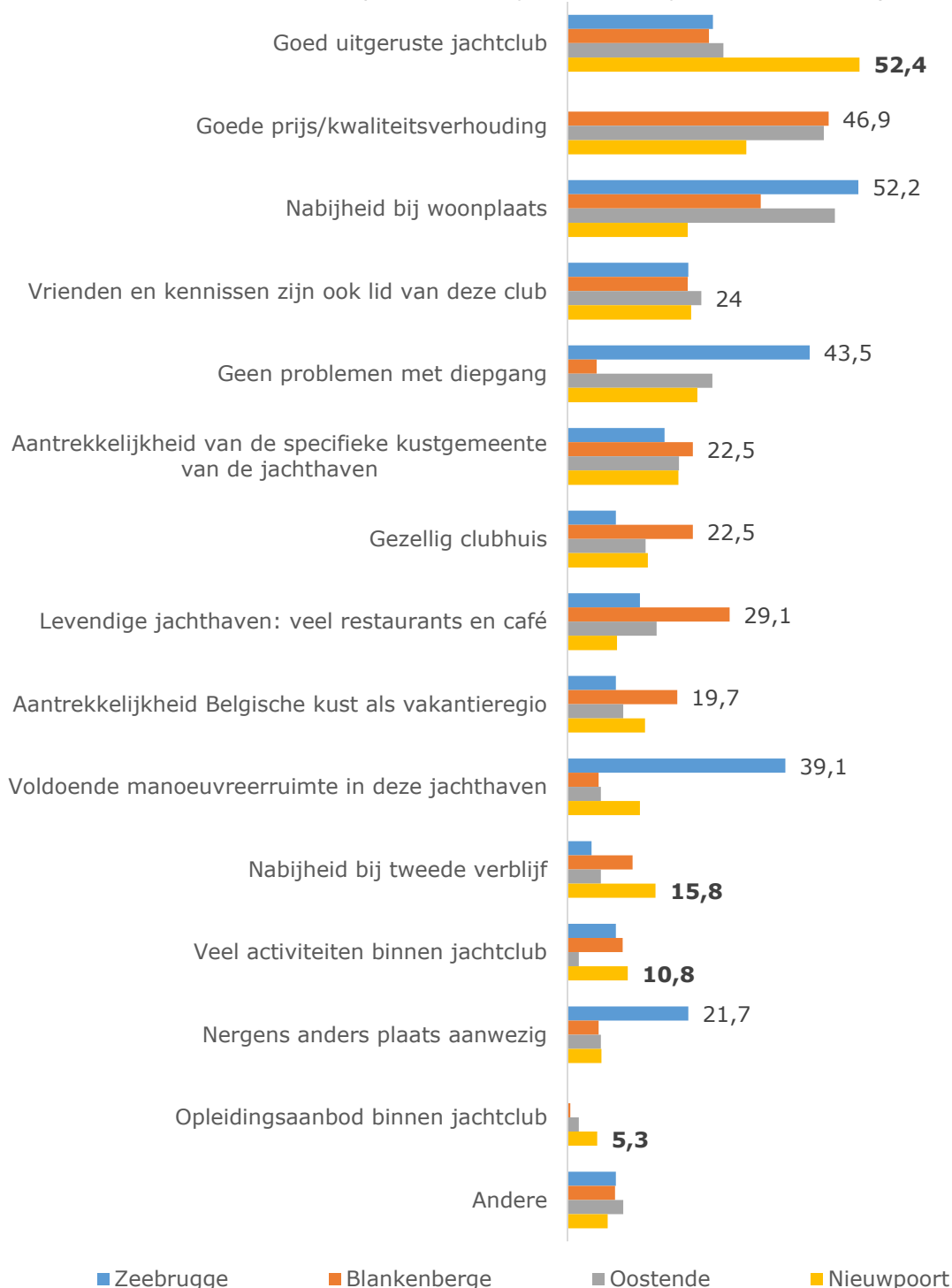
Het feit dat **vrienden ook lid zijn van de club**, dat er **geen problemen zijn met de diepgang in de jachthaven** en de **aantrekkelijkheid van de kustgemeente** waar de jachthaven gelegen is, spelen ook een rol bij de keuze.

Het opleidingsaanbod en de schaarste aan plaatsen zijn blijkbaar geen differentiërende factoren.

De motieven van de clubleden voor de keuze van de specifieke jachthaven waar ze een ligplaats huren zijn **erg verschillend naargelang de kustjachthaven**.

Grafiek 11

Motieven voor de keuze van de specifieke kustjachthaven bij clubleden, 2013 (n=561)

Waar de clubleden van de jachthaven van Nieuwpoort vooral voor deze jachthaven opteren door de goeie uitrusting die ze daar vinden, is de belangrijkste motivatie voor het kiezen voor een ligplaats in Blankenberge en Oostende de goede prijs/kwaliteitsverhouding en een gezellig clubhuis. Oostende biedt een goede prijs/kwaliteitsverhouding en wordt ook gekozen omwille van de nabijheid bij de woonplaats. Zeebrugge wordt gekozen door de clubleden omwille van de gemakkelijke toegang en de nabijheid van de woonplaats.

4.1.3 Activiteiten van clubleden in zomermaanden

Bij de mondelinge bevraging in 1 juli tot en 15 september 2013 (een grootste deel van het vaarseizoen) werd aan de clubleden gevraagd naar hun activiteiten, gezelschap en bestedingen.

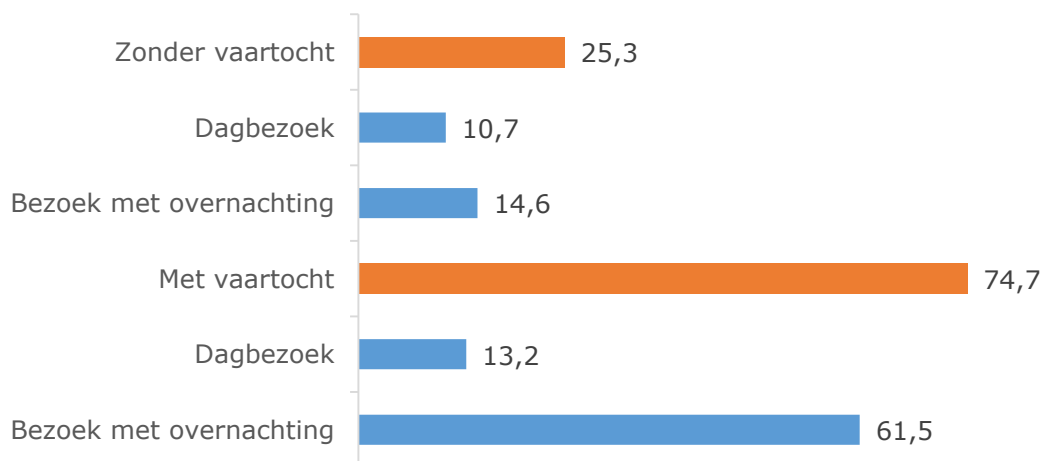
Vaargedrag tijdens bezoeken in de kustjachthaven in de zomer

Het bezoek van de clubleden in de jachthaven kan worden getypeerd als:

- Bezoeken met vaartocht (dagbezoeken en bezoeken met minstens één overnachting)
- Bezoeken zonder vaartocht (dagbezoeken en bezoeken met minstens één overnachting)

Grafiek 12

Type bezoek in de kustjachthaven van de clubleden in de zomer, in %, 1 juli-15 september 2013

Drie vierde van de bezoeken van clubleden in de periode juli tot en met 15 september aan de jachthaven, gaat gepaard **met een vaartocht**.

Duur van de bezoeken van clubleden aan de jachthaven in zomer

We bekijken eerst de dagbezoeken.

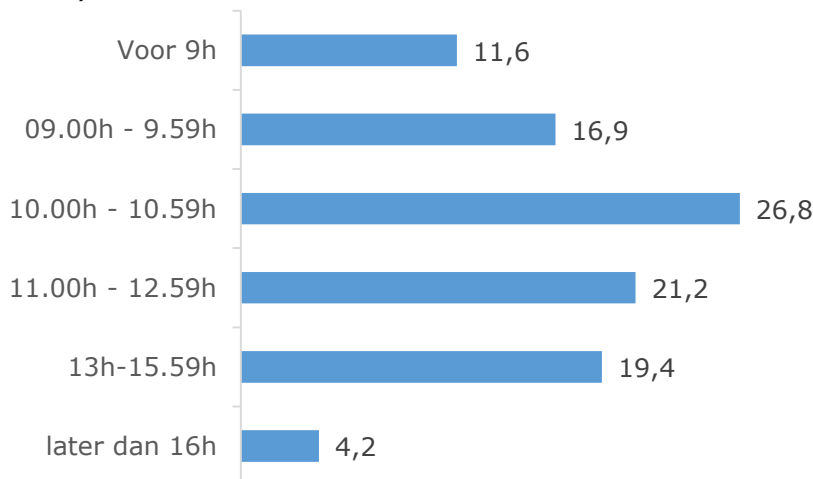
De duur van de bezoeken is verschillend naargelang er gevaren wordt of niet.

Dagbezoeken mét vaartocht

Gemiddeld komen de clubleden die een dagbezoek brengen én een vaartocht maken rond **10u51** aan in de jachthaven. Slechts één vijfde komt later dan 13 uur.

Grafiek 13

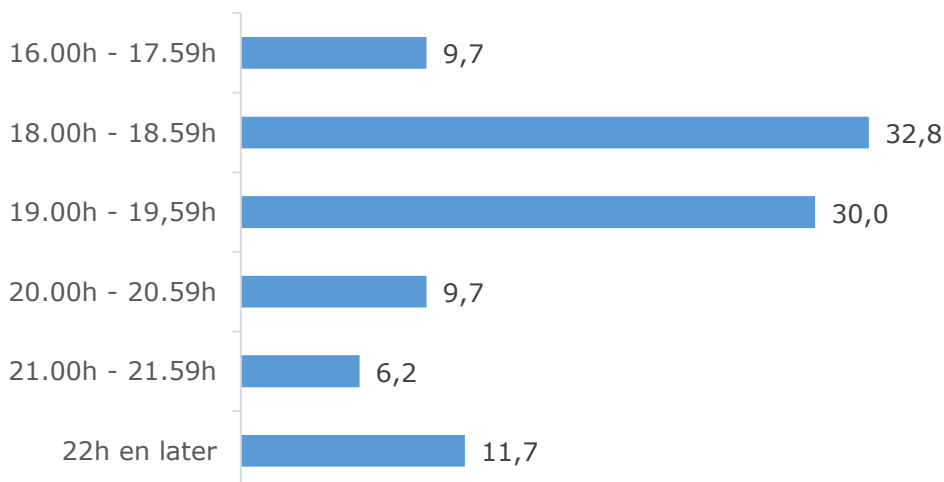
Aankomstuur van clubleden bij dagbezoek met vaartocht, in %, 1 juli-september 2013 (n= 30)

Gemiddeld vertrekken de clubleden die een dagbezoek brengen én een vaartocht maken rond **19u05**. Heel wat clubleden vertrekken tussen 18 uur en 20 uur.

Grafiek 14

Vertrekuur van clubleden bij dagbezoek met vaartocht, in %, 1 juli-september 2013, (n= 30)

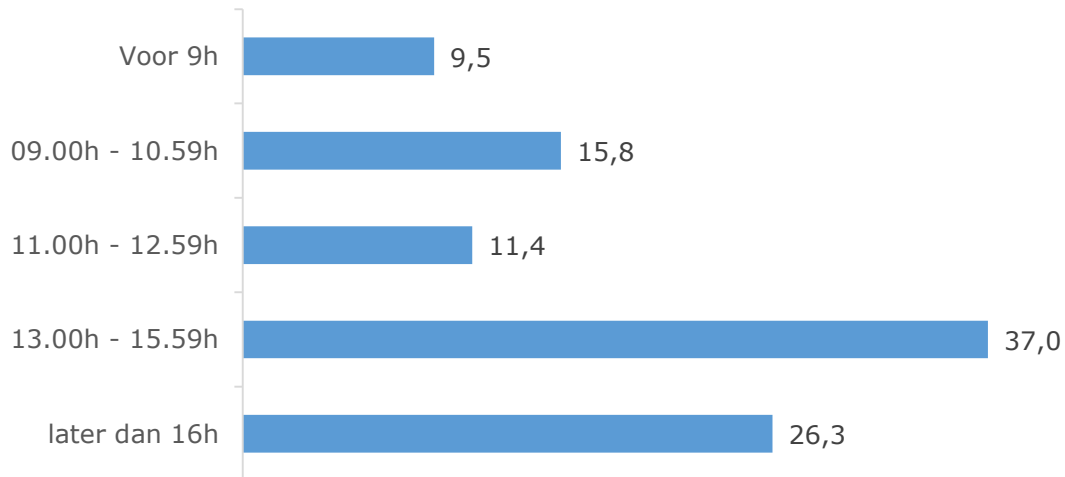
De gemiddelde duur van een dagbezoek mét vaartocht is dus **8 uur en 14 minuten** waarbinnen de **vaartocht** gemiddeld **4 uur en 36 minuten** duurt en ze **3 uur en 38 minuten** aan de Kust verblijven zonder te varen.

Dagbezoeken zonder vaartocht

De clubleden die naar hun boot komen en niet varen, komen **veel later** naar de jachthaven dan deze die een vaartocht maken. Zij komen gemiddeld om **13u20**. 60% van hen komt na 13 uur.

Grafiek 15

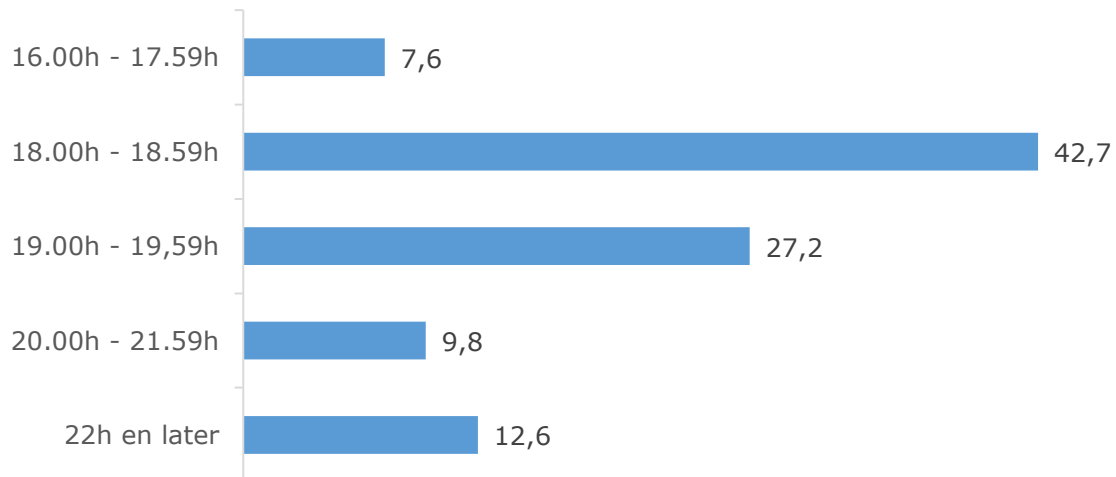
Aankomstuur clubleden bij dagbezoek zonder vaartocht, in %, 1 juli- 15 september 2013
(n= 24)

De clubleden die naar hun boot **komen op dagbezoek en niet varen**, vertrekken gemiddeld om **18u54**. Zij verblijven gemiddeld **5 uur en 36 minuten** in de jachthaven, veel langer dan de clubleden die ook een vaartocht maken en een deel van de dag niet in de jachthaven vertoeven. Zij blijven gemiddeld **3 uur 38** in de jachthaven en besteden er dan ook minder ter plaatse.

Grafiek 16

Vertrekuur van clubleden bij dagbezoek zonder vaartocht, in %, 1 juli-15 september 2013
(n=24)

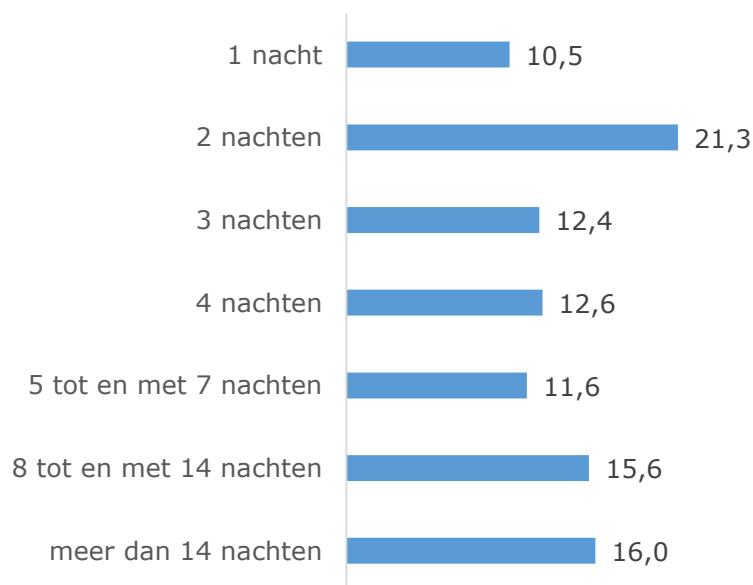
Hierna bekijken we de duur van de bezoeken in nachten voor de bezoeken van de clubleden die minstens één overnachting hadden op hun boot.

Bezoeken met minstens één overnachting én met vaartocht

Gemiddeld verblijven de clubleden die overnachten en vaartochten doen **7,8 nachten** op hun boot. 56% verblijft 4 nachten en minder.

Grafiek 17

Aantal overnachtingen van clubleden bij bezoek met overnachting én vaartocht, in %, 1 juli- 15 september 2013 (n=129)

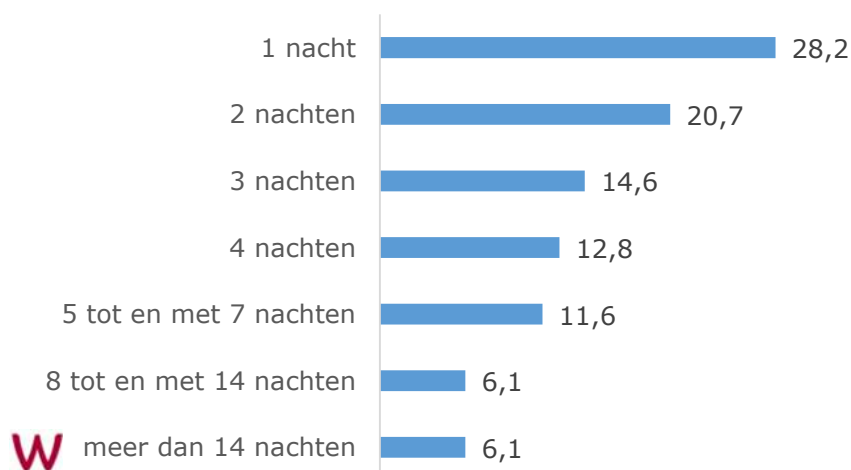
Deze overnachtingen vinden niet allemaal plaats in de kustjachthavens. 50,3% van diegenen die in de zomer bezoeken brengen aan hun boot en gaan varen, overnachten enkel in de eigen jachthaven op hun boot. Zij overnachten gemiddeld **5,8 nachten** in de jachthaven. Een andere 50 % overnacht steeds op de boot maar ook in andere jachthaven. Zij verblijven gemiddeld **10,0 nachten** op hun boot.

Bezoeken met minstens één overnachting zonder vaartocht

Gemiddeld verblijven de clubleden die overnachten en geen vaartocht maken minder lang dan deze die wel vaartochten maken namelijk **5,4 nachten**. 76% komt voor een verblijf van 4 nachten en minder.

Grafiek 18

Aantal overnachtingen van clubleden bij bezoek met minstens één overnachting zonder vaartocht, in %, 1 juli- 15 september 2013 (n= 32)

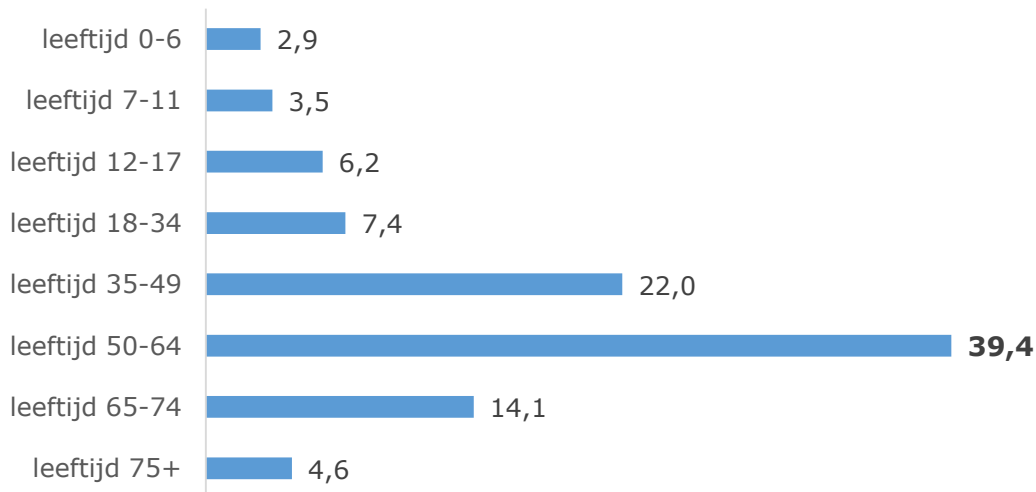

Leeftijd van het gezelschap bij bezoeken van clubleden

De gemiddelde leeftijd van de leden van het gezelschap bij clubleden is **48,4 jaar**. 58% is meer dan 50 jaar, met een groot aandeel medioren (39%). 22% valt in de leeftijds-categorie 35 tot 49 jaar en er zijn slechts 13% jonger dan 18 jaar.

Grafiek 19

Leeftijd van leden van gezelschap bij bezoeken van clubleden aan de Vlaamse kustjachthavens, in %, 1 juli-15 september 2013

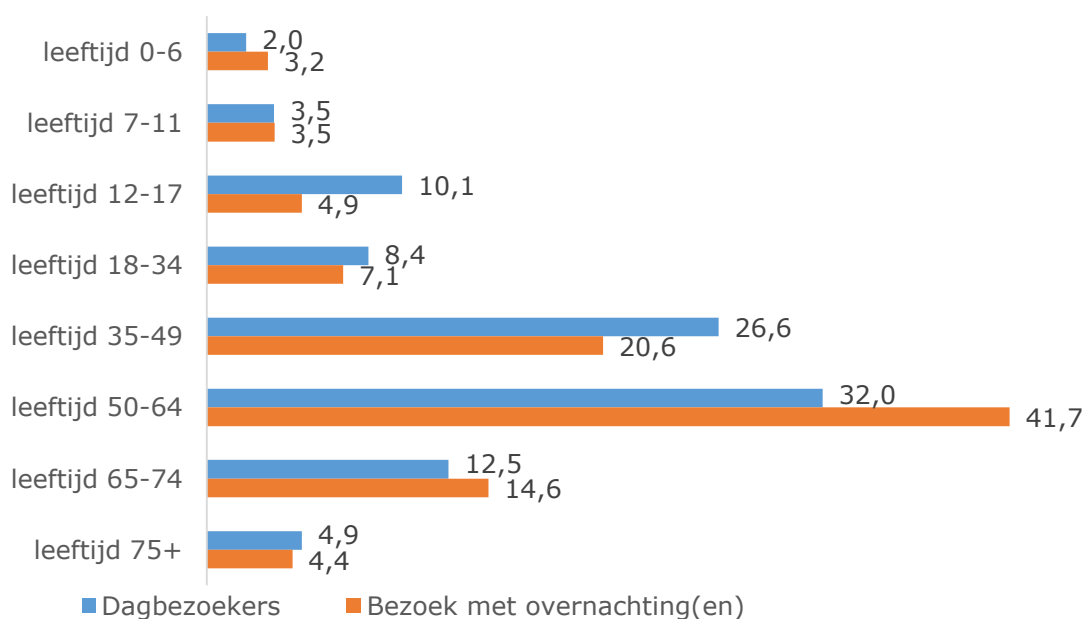

Grafiek 20 toont een onderscheid in leeftijd van het gezelschap tussen **dagbezoekers en bezoekers met overnachting**.

De leden van het gezelschap van de bezoekers met overnachting zijn **iets ouder** dan deze van de dagbezoekers. Gemiddeld is het gezelschap van de dagbezoekers **46,2 jaar**. De leeftijd van de bezoekers met één of meerdere overnachtingen ligt **49,1 jaar**.

Grafiek 20

Leeftijd van leden van gezelschap bij bezoeken van clubleden aan de Vlaamse kustjachthavens naar dagbezoek of verblijf met overnachting(en), in %, 1 juli- 15 september 2013

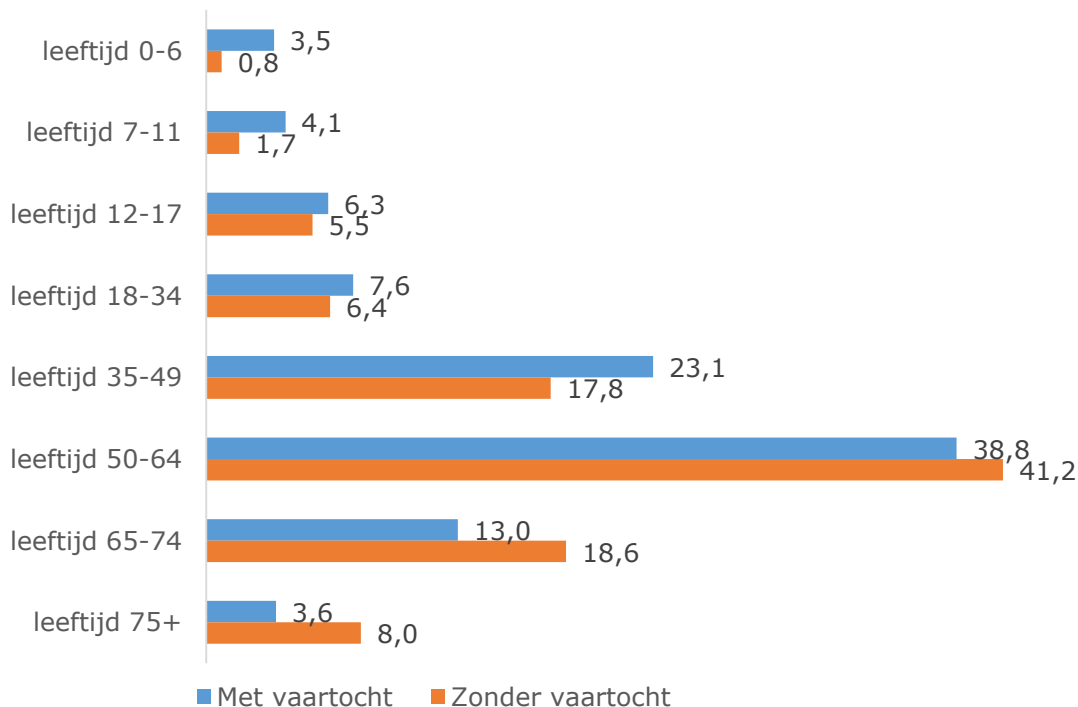

De leeftijd van het gezelschap bij de clubleden differentieert ook naargelang men **vaart of niet vaart**.

De leden van het gezelschap van clubleden die varen zijn jonger dan deze die niet varen. Gemiddeld is de leeftijd van zij die varen **46,9 jaar** en zij die niet varen **53,6 jaar**.

Grafiek 21

Leeftijd van leden van gezelschap bij bezoeken van clubleden aan de kust-jachthavens naar bezoek met vaart en zonder vaart , in %, 1 juli- 15 september 2013

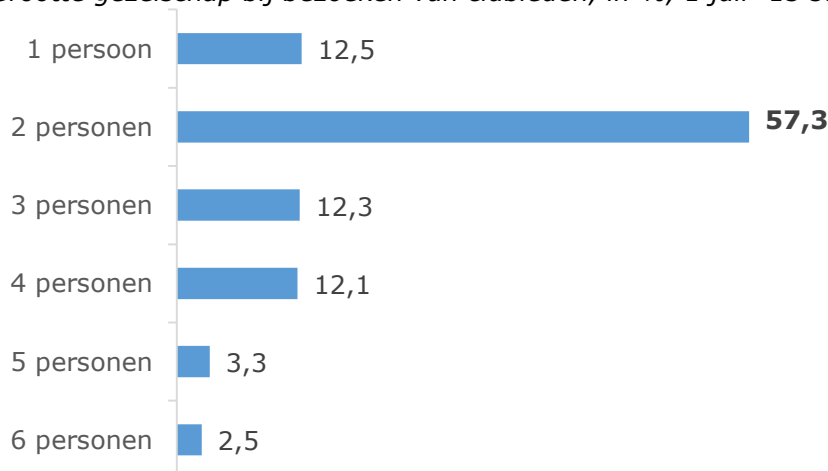

Grootte van het gezelschap

57% van de gezelschappen van de clubleden op bezoek in de jachthavens bestaat uit twee personen. Gemiddeld is het aantal bezoekers in het gezelschap **2,4 personen** op een bezoek.

Grafiek 22

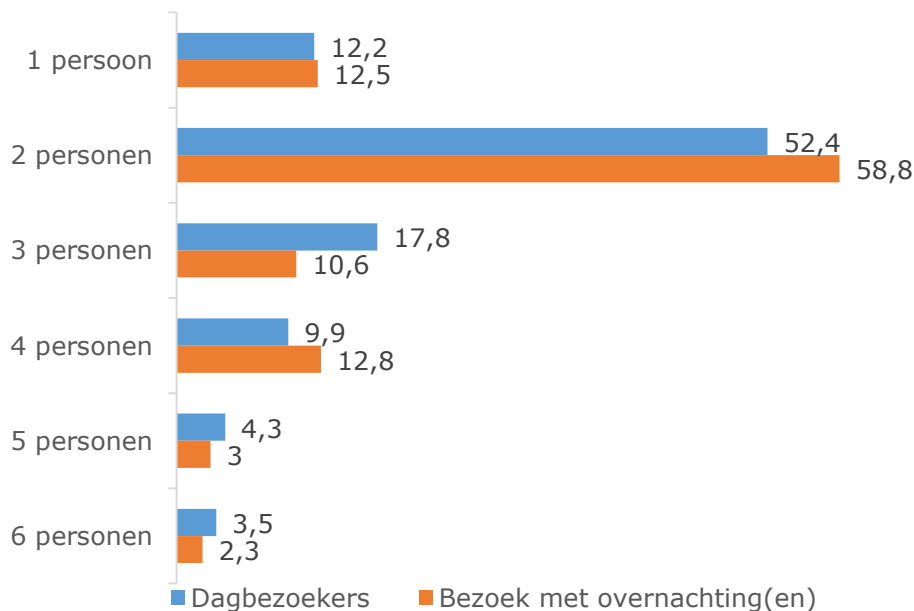
Grootte gezelschap bij bezoeken van clubleden, in %, 1 juli- 15 september 2013

De grootte van het gezelschap is iets kleiner wanneer het een bezoek is met overnachting (ook meer ouderen). De dagbezoekers komen met een gezelschap van gemiddeld **2,5 personen** tegenover **2,4 personen** bij de bezoeken met overnachting(en).

Grafiek 23

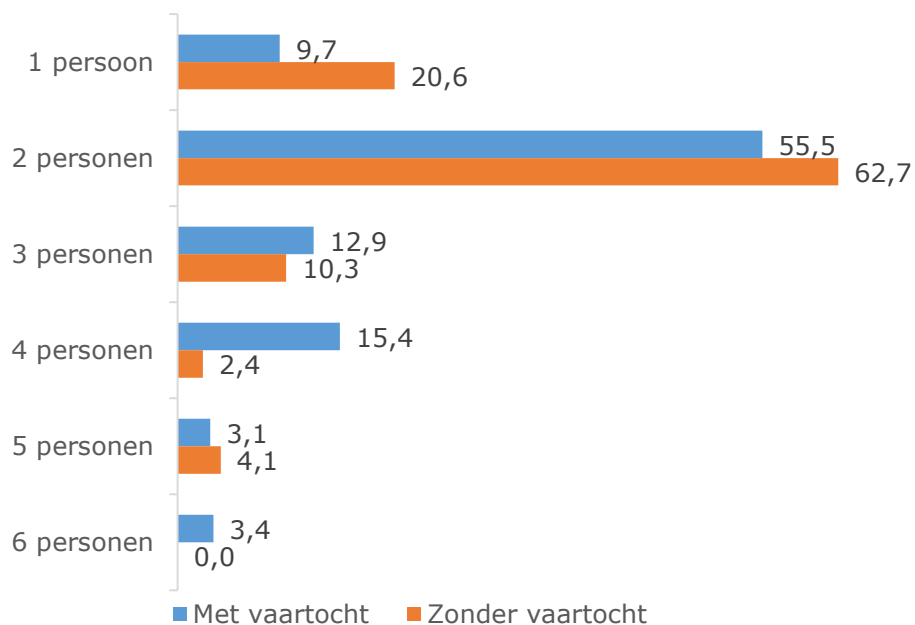
Grootte gezelschap bij bezoeken van clubleden naar dagbezoek of bezoek met minstens één overnachting, in %, 1 juli- 15 september 2013

De grootte van het gezelschap varieert ook naargelang men al dan niet een vaartocht onderneemt. De gezelschappen die een vaartocht ondernemen bestaan gemiddeld uit **2,6 personen** terwijl de gezelschappen die geen vaartocht ondernemen gemiddeld uit **2,1 personen** bestaan (ook ouder).

Grafiek 24

Grootte gezelschap bij bezoeken van clubleden met en zonder vaartocht, in %, in 2013

Transportmiddel

De clubleden komen bijna allen **met de auto naar** de jachthaven. Hier was enkel één antwoord mogelijk gezien het om het laatst gebruikte transportmiddel ging.

Grafiek 25

Laatst gebruikte transportmiddel naar de jachthaven, in %, 1 juli- 15 september 2013

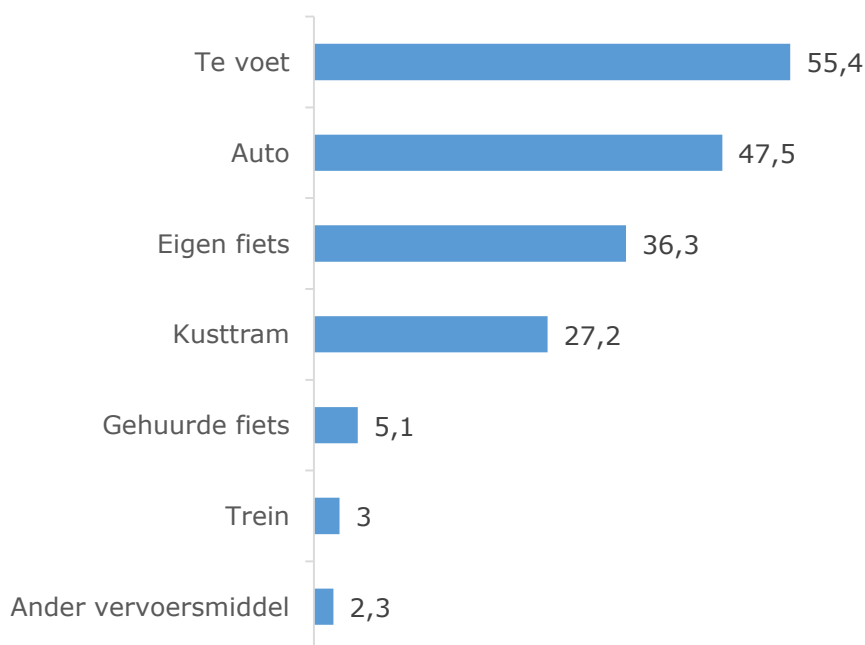

Er werd ook gevraagd welke transportmiddelen de clubleden gebruiken **tijdens hun verblijf in de jachthaven**. Meerdere antwoorden waren mogelijk.

Tijdens hun verblijf in de jachthaven gaat 55% van de clubleden **te voet**, gebruikt 48% **de auto** maar stapt toch **36% op de fiets** en **27% op de kusttram**.

Grafiek 26

Gebruikte transportmiddel van clubleden tijdens het bezoek in de jachthaven, in %, 1 juli- 15 september 2013

Activiteiten tijdens het verblijf in de jachthaven (buiten het al of niet varen)

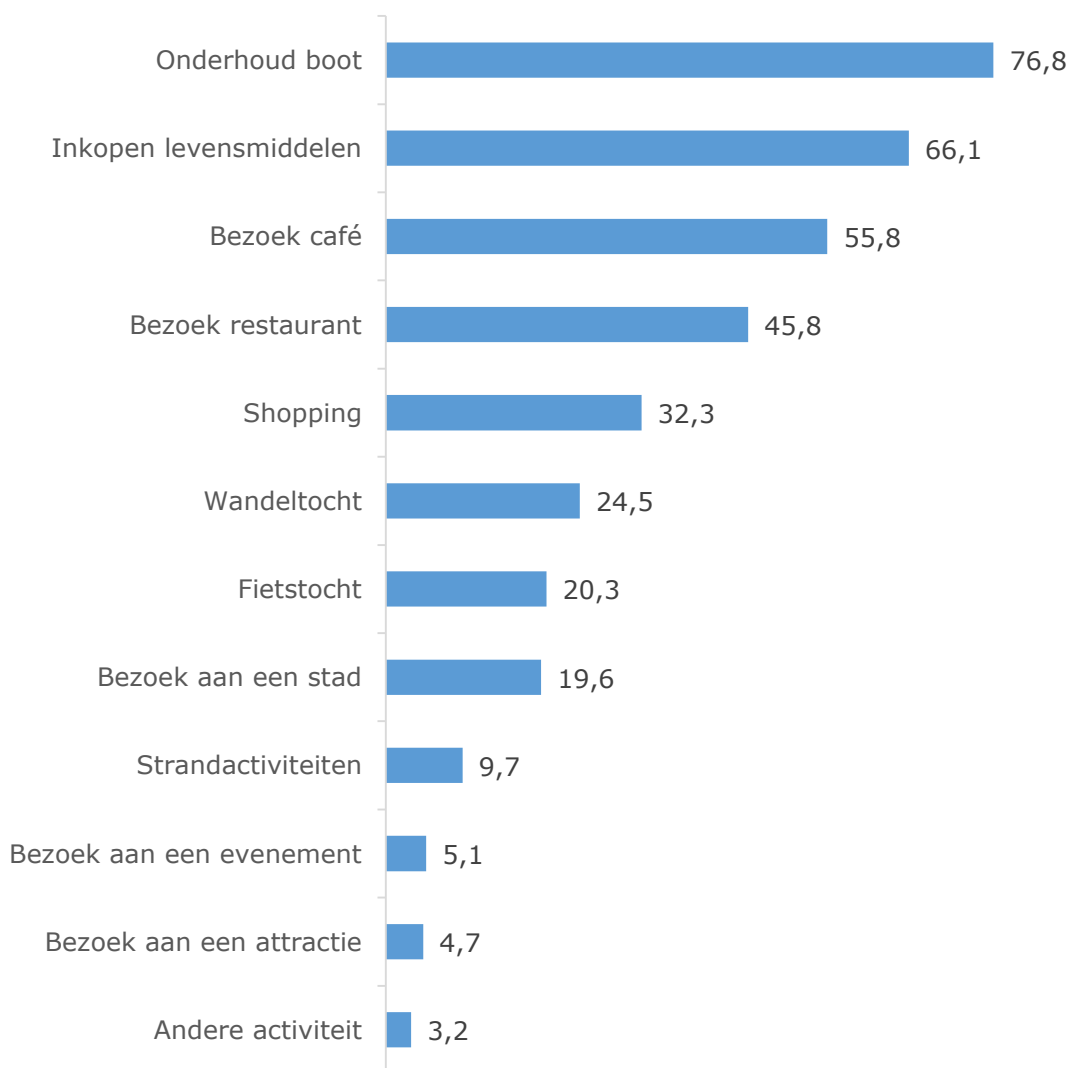
Er werd aan de clubleden gevraagd welke activiteiten ze reeds ondernomen hadden. Meerdere antwoorden waren mogelijk (multirespons).

Buiten het al of niet varen hebben 77% van de clubleden gewerkt aan hun boot. 66% is op stap gegaan om levensmiddelen in te slaan. 56% is op café geweest en 46% op restaurant.

20% van de clubleden heeft een fietstocht gemaakt.

Grafiek 27

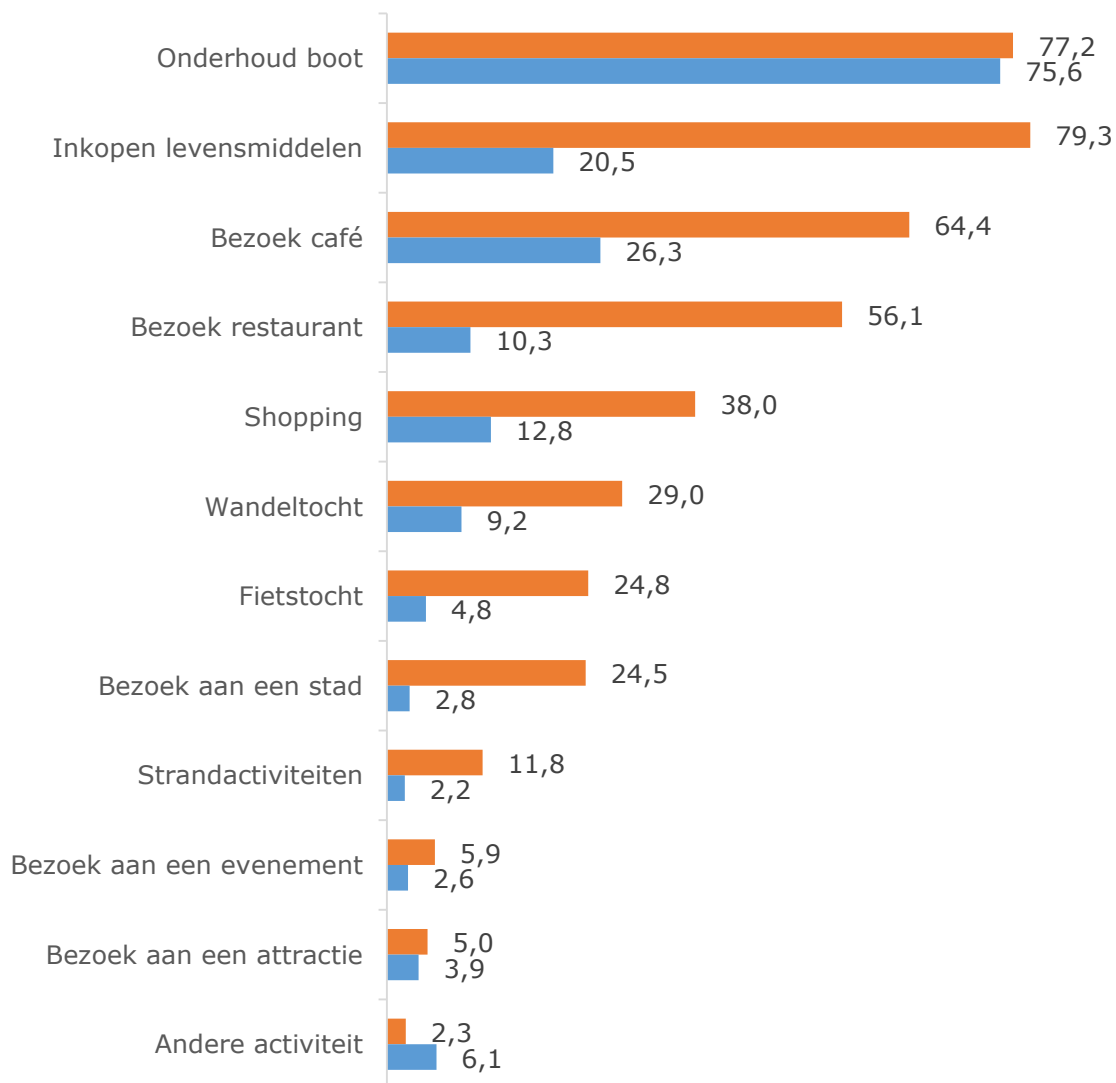
Activiteiten van clubleden (zonder varen) tijdens bezoek aan de jachthaven, in %, 1 juli- 15 september 2013

De activiteiten differentiëren naargelang het ging om een dagbezoek of om een bezoek met minstens één overnachting.

Grafiek 28

Activiteiten (buiten varen) van clubleden tijdens hun bezoek aan de jachthaven, bij dagbezoek of bij bezoek met overnachting(en), in %, 1 juli-15 september 2013

Voor beide types van clubleden is het **onderhoud aan de boot** zeer belangrijk.

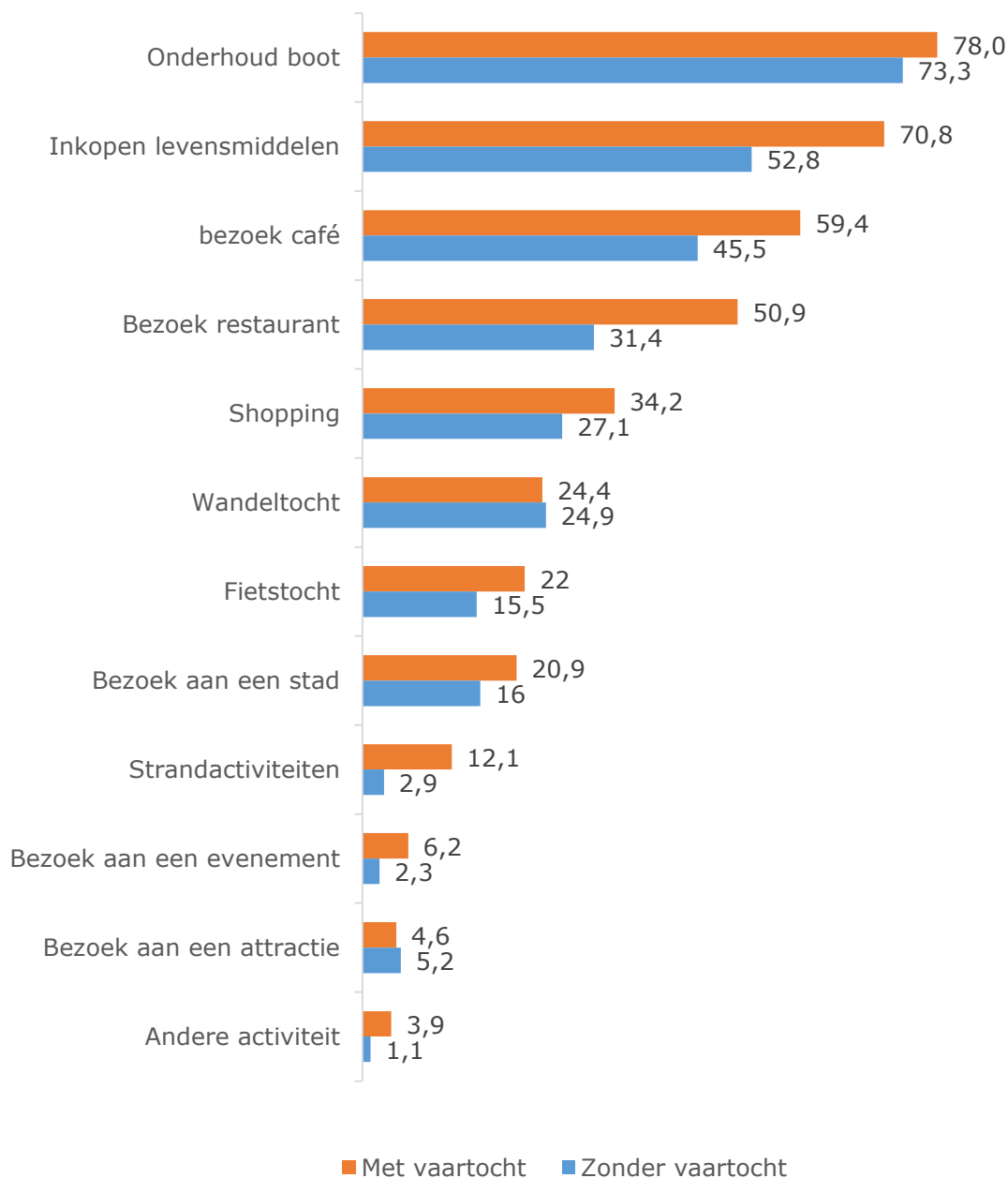
Bezoekers met minstens één overnachting spenderen daarnaast veel vaker tijd aan het inkopen van levensmiddelen, iets wat dagbezoekers veel minder nodig hebben.

Zij hebben meer tijd en gaan vaker op café en op restaurant, doen vaker aan shopping, wandelen en fietsen en bezoeken ook vaker een stad of dorp.

De activiteiten differentiëren ook naargelang het ging om een bezoek met of zonder vaartocht.

Grafiek 29

Activiteiten van clubleden (zonder varen) tijdens bezoek aan de jachthaven met en zonder vaartocht, in %, 1 juli-15 september 2013

De bezoekers met vaartocht zijn vaker bezoekers met minstens één overnachting. Ze hebben daardoor meer tijd. Ze werken iets meer aan hun boot, en moeten vaker levensmiddelen inslaan, maar gaan ook meer op café en restaurant.

Bezoekers zonder vaartocht komen meer zonder overnachting en hebben minder tijd voor de diverse activiteiten.

4.1.4 Bestedingen van clubleden

Variabele bestedingen

De variabele bestedingen zijn de bestedingen van de clubleden die te maken hebben met het bezoek of verblijf zelf en die bevraagd werden tijdens de mondelinge bevraging in de zomermaanden. Ze slaan op bestedingen aan de Kust.

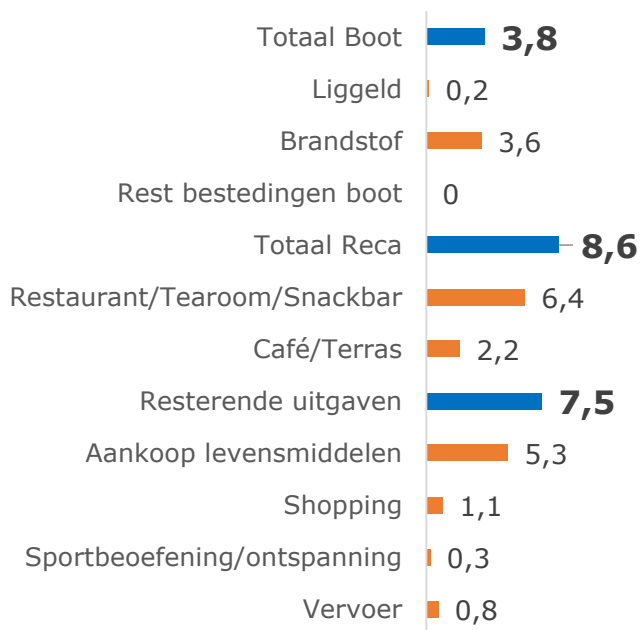
De bestedingen variëren sterk naargelang de clubleden op dagbezoek zijn of op bezoek met overnachting(en).

Clubleden op dagbezoek

Gemiddeld besteedt een clublid op dagbezoek 19,8 euro per persoon aan de Kust. De dagbezoeker spendeert het meest op restaurant en in de aankoop van levensmiddelen.

Grafiek 30

Bestedingen per persoon per dagbezoek van clubleden, in euro, 1 juli-15 september 2013

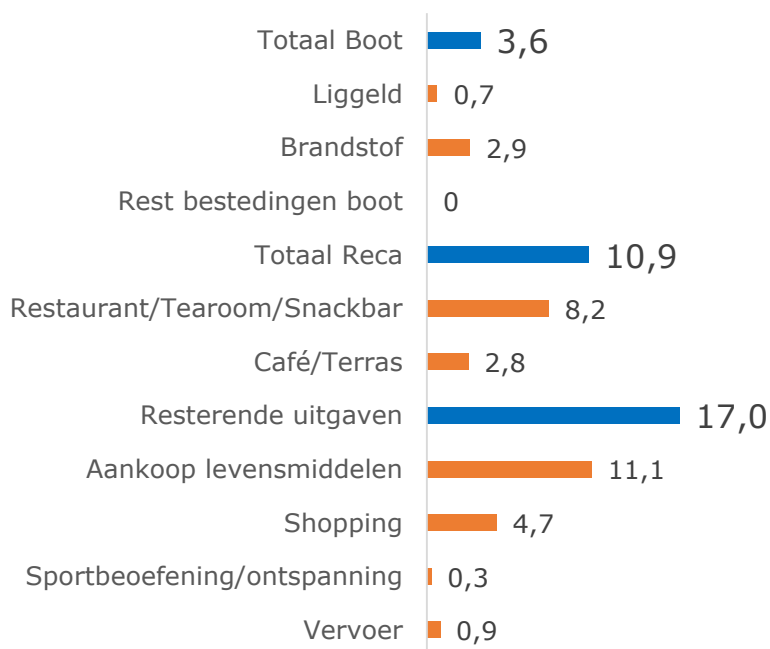

Clubleden met minstens één overnachting

Een clublid op bezoek met minstens één overnachting heeft meer tijd dan de dagbezoeker en besteedt ook meer namelijk **31,5 euro per persoon per nacht**.

Grafiek 31

Bestedingen per persoon per nacht bij clubleden met minstens één overnachting, in euro, 1 juli-15 september 2013

Bezoekers met overnachting(en) spenderen gemiddeld 8 euro op restaurant per persoon per nacht en 11 euro aan levensmiddelen.

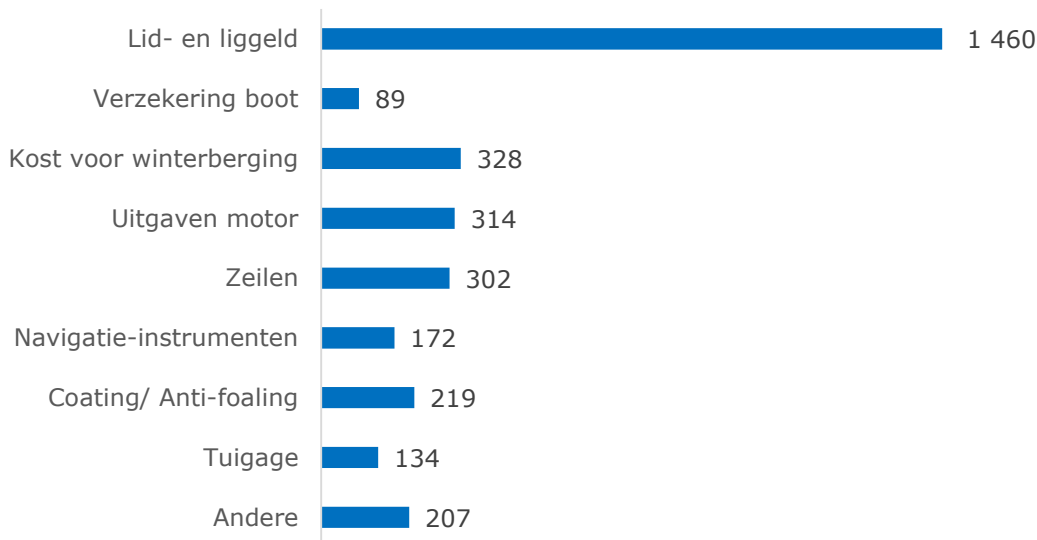
Vaste, jaarlijkse kosten van clubleden

Naast de variabele kosten, hebben de clubleden ook vaste kosten die voor een jaar gelden. Dit bedrag werd bevraagd in de online enquête.

Gemiddeld besteden de clubleden **3 225 euro per jaar** aan de Kust. De grootste jaarlijkse uitgave van 1 460 euro gaat naar het lid- en liggeld.

Grafiek 32

Jaarlijkse bestedingen van clubleden aan de Kust , in euro, 2013

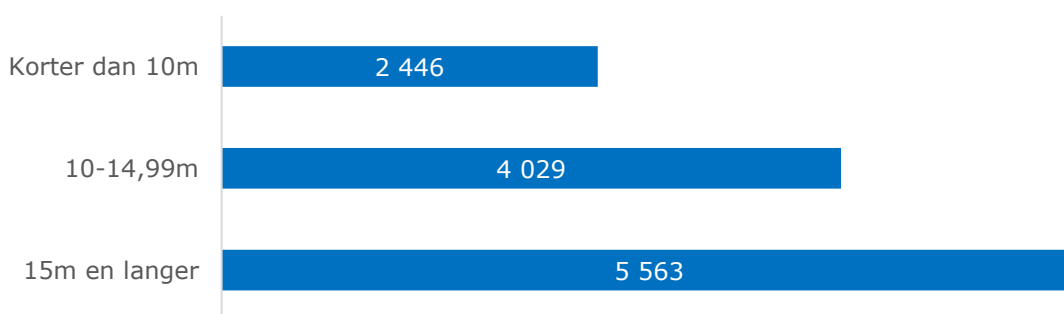
Daarnaast zijn er ook jaarlijkse kosten die niet ten goede komen van de Kust, 912 euro in de rest van België, 280 euro in het buitenland en 40 euro online. Het gaat vooral over kosten voor verzekering en navigatie-instrumenten. Gemiddeld geeft een clublid dus jaarlijks **4 457 euro** vaste kosten, waarvan **3 225 euro ten goede komt van de Kust**.

We zien ook een verschil in jaarlijkse kosten aan de Kust naar gelang de grootte van de boot van het clublid.

De clubleden met een boot van 15 meter of meer geven gemiddeld 127% meer uit aan jaarlijkse vaste kosten aan de kust in vergelijking met de clubleden met een boot van minder dan 10 meter. In vergelijking met de clubleden met een boot van 10 tot 15 meter is er een verschil van 38%.

Grafiek 33

Jaarlijkse bestedingen van clubleden aan de Kust naar bootgrootte, in euro, 2013

4.1.5 Bezoek- en vaargedrag van clubleden over het jaar

Via de online enquête werd bij de clubleden gepeild naar hun bezoeken en vaarbewegingen over het vaarseizoen 2013 heen. Op deze manier kan een profiel geschetst worden van het bezoek- en vaargedrag van de clubleden over de ganse jaar en niet enkel over de zomermaanden.

We bespreken eerst het bezoekgedrag van de clubleden en kijken dan verder naar hun vaargedrag.

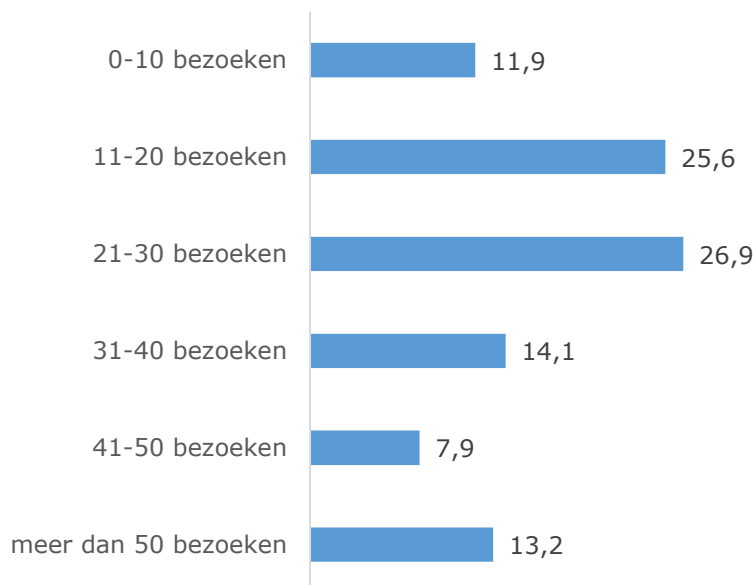
Bezoekgedrag

Gemiddeld komt een clublid **36,2 keer per jaar** naar de ligplaats in de jachtclub, dagbezoeken en bezoeken met overnachting(en) samengeteld.

- 12% van de clubleden komt **zelden** naar zijn of haar boot (10 bezoeken of minder).
- 52% komt dan weer **regelmatig** naar de jachthaven (11 tot en met 30 bezoeken).
- 36% komt meer dan dertig keer naar de boot en kan omschreven worden als **meer intensieve** bezoekers.

Grafiek 34

Frequentie van bezoek aan de boot in de kustjachthaven door clubleden, in %, 2013

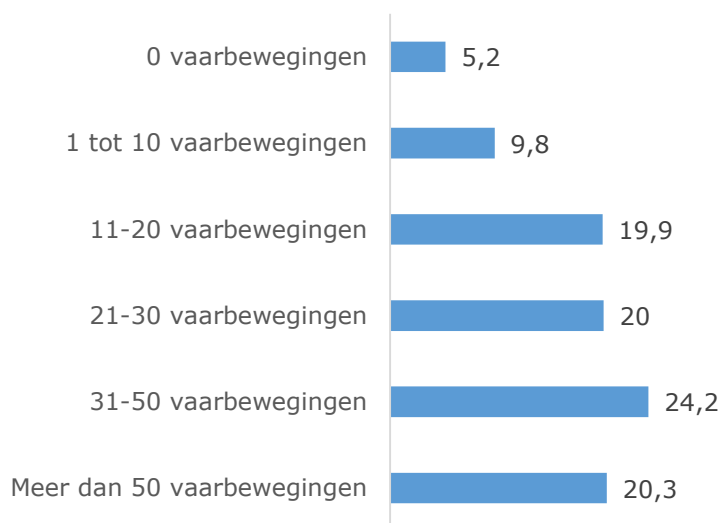
Vaargedrag

Gemiddeld voerden de clubleden **36,9 vaarbewegingen** uit in het volledige vaarseizoen 2013.

- 5 % toonde **geen enkel vaargedrag** en 10% deed niet meer dan 10 vaarbewegingen.
- 40% voerde 11 tot en met 30 vaarbewegingen uit en kan omschreven worden als **regelmatige vaarders**.
- De clubleden die meer dan 30 vaarbewegingen per jaar hadden tijdens het vaarseizoen 2013 kunnen aanzien worden als **fervente vaarders** en maken 55% uit van alle clubleden.

Grafiek 35

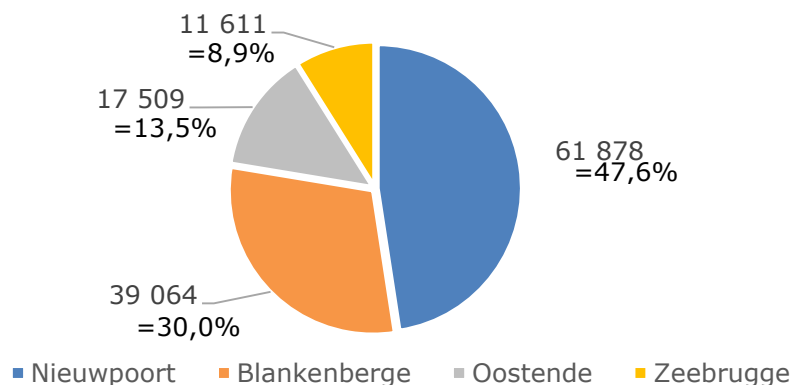
Frequentie van vaarbewegingen door clubleden , in %, 2013

Als we de gemiddelden van de verschillende jachtclubs toepassen op het aantal clubleden zien we een totaal van ongeveer 130 000 vaarbewegingen door de clubleden tijdens het vaarseizoen.

Grafiek 35

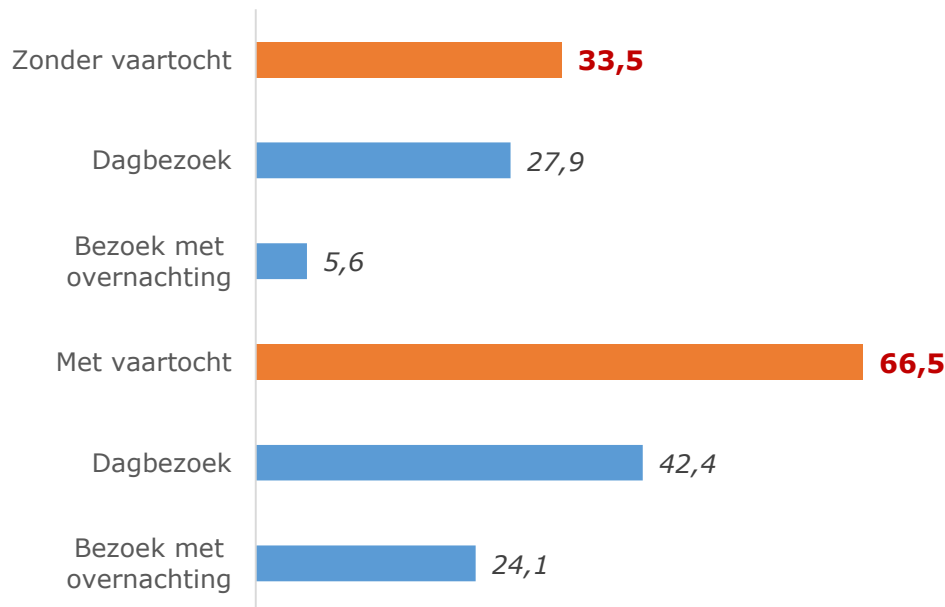
Volume van vaarbewegingen door clubleden naar kustjachthaven , in %, 2013

Grafiek 37 toont het totaal aantal bezoeken van de clubleden opgedeeld naar types: dagbezoeken of bezoeken met minstens één overnachting en bezoeken al of niet met een vaartocht.

Grafiek 37

Typologie van bezoeken aan de Vlaamse kustjachthavens van clubleden over het jaar, in %, 2013

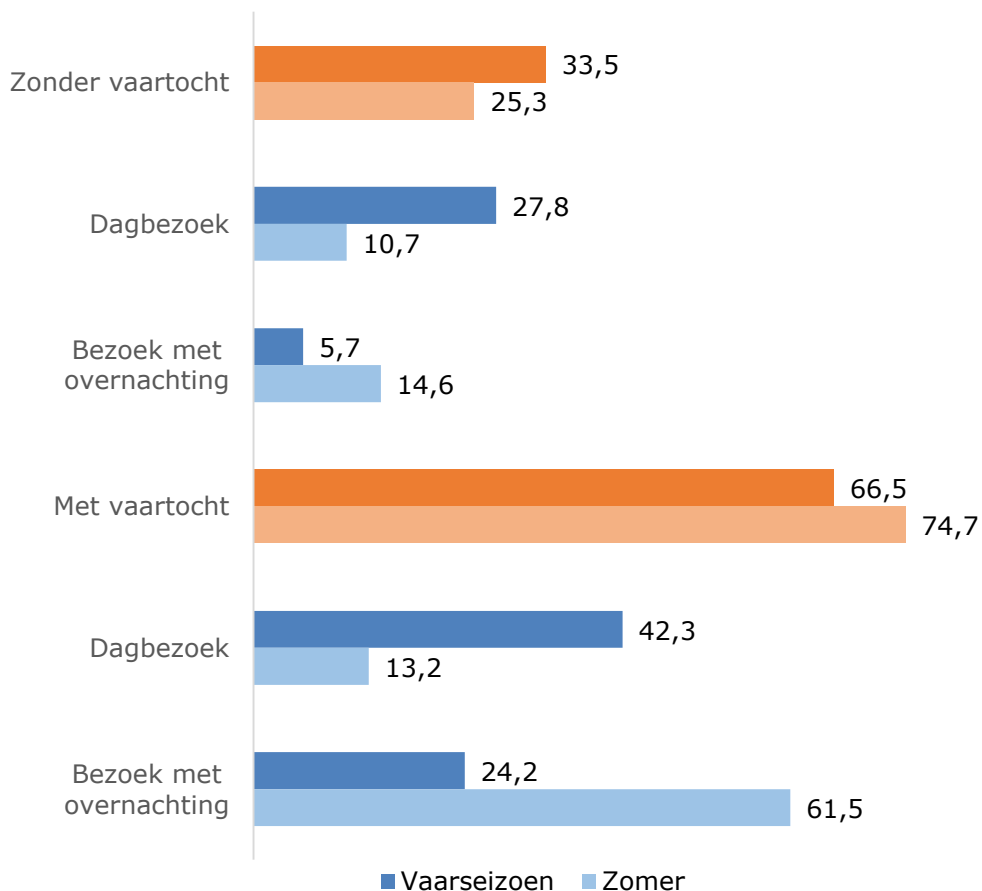

- Twee derden van de bezoeken over het ganse vaarseizoen heen, gaat gepaard met een vaartocht.
- In 70% van alle bezoeken van clubleden gaat het over een dagbezoek wat niet te verwonderen is gezien de clubleden voor een groot deel in Vlaanderen woonachtig zijn.
- Slechts in 30% van de bezoeken van clubleden gaat het om bezoeken met een overnachting.
- Bij de bezoeken zonder vaartocht gaat het relatief meer om dagbezoeken. De bezoeken met overnachting gaan duidelijk meer gepaard met een vaartocht.

Het is interessant om deze typologie van bezoeken te vergelijken met de cijfers uit de mondelinge enquête voor het gedrag in de zomermaanden. Er doet zich een vertekening voor in de zomermaanden gezien er in de zomervakantie meer bezoeken zijn met overnachtingen dan in de rest van het jaar waar men meer in de weekends en meer voor dagbezoeken komt.

Grafiek 38

Vergelijking van type bezoeken van clubleden aan de Vlaamse Kustjachthavens over het jaar tegenover deze over de zomer 2013, in %

4.2 Bezoekers van de jachthavens

De bezoekers of passanten in de jachthavens huren slechts voor een kort verblijf in de jachthaven een ligplaats en zijn dus geen permanent lid van een club in de kustjachthavens van de Vlaamse Kust.

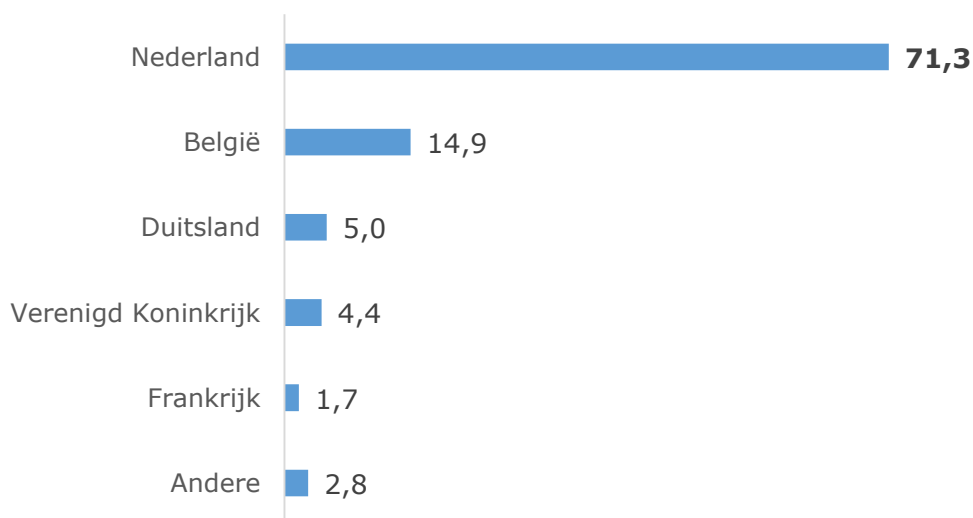
4.2.1 Profiel van de bezoekers

Woonplaats

71% van alle bezoekers in de Vlaamse kustjachthavens zijn **Nederlanders**. Bijna de helft van de Nederlanders woont in Zuid-Holland en Noord-Brabant.

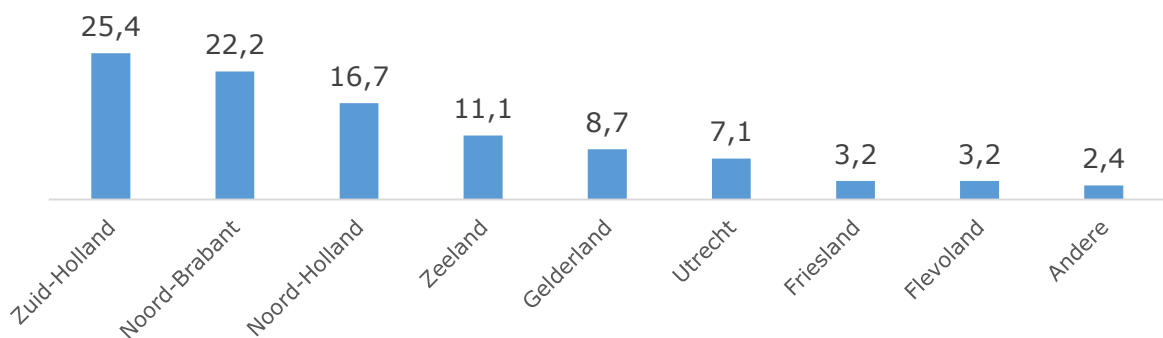
Grafiek 39

Woonplaats van de bezoekers in de kustjachthavens, in %, 1 juli-15 september 2013 (n=181)

Grafiek 40

Woonplaats van Nederlandse bezoekers in de kustjachthavens, in %, 1 juli-15 september 2013 (n=129)

Bijna 30% de bezoekers is lid van een **jachtclub in Zeeland**. Binnen deze bezoekers die een vaste ligplaats hebben in Zeeland, zit ook een klein percentage Belgen.

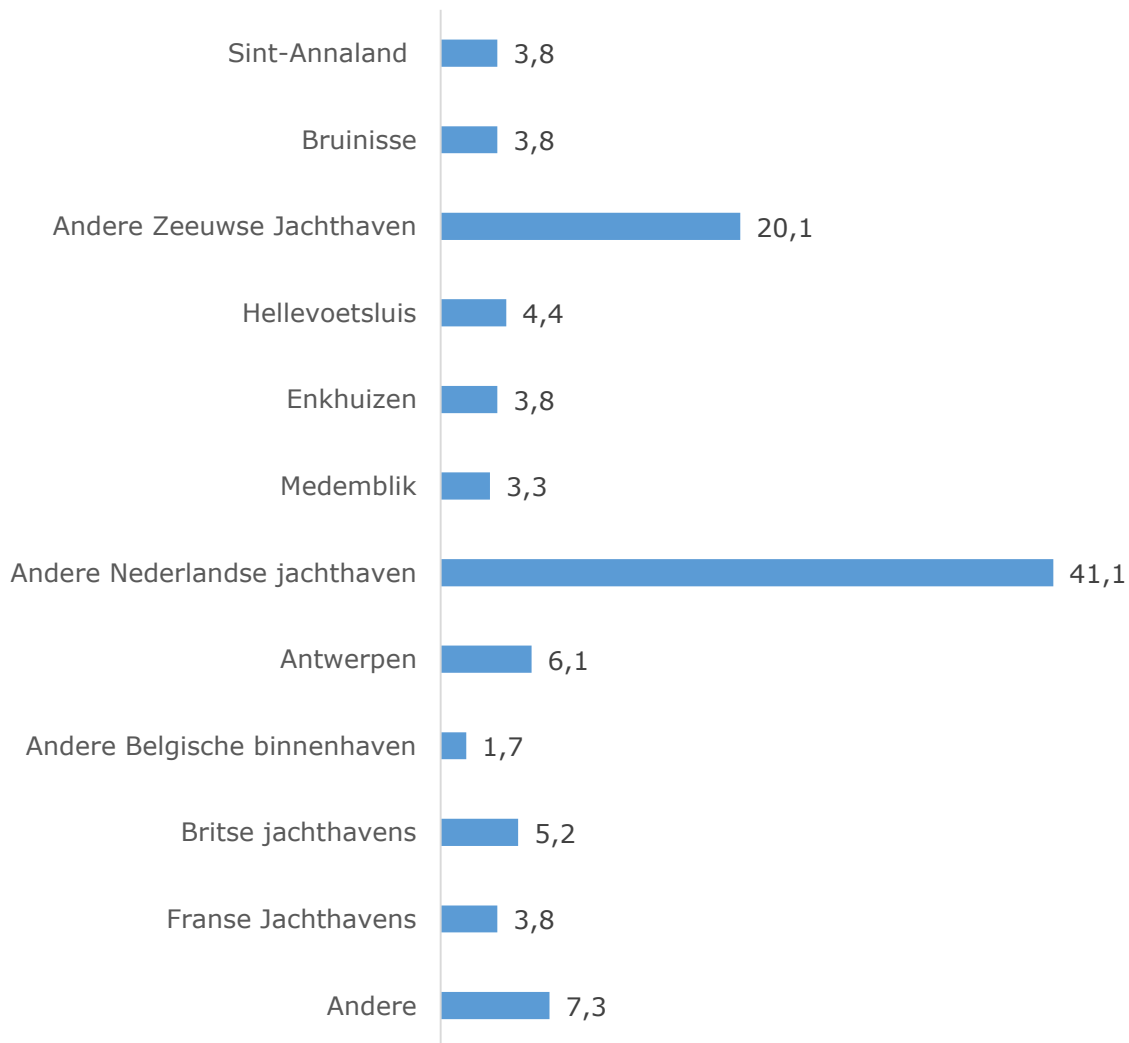
53% procent van de bezoekers komt uit een **andere Nederlandse jachthaven**.

6% van de bezoekers komt uit **Antwerpen** en 2% uit een **andere Belgische binnenhaven**.

Er zijn heel weinig bezoekers uit Britse jachthavens (2013 was het jaar met het probleem van de gasoline) maar ook weinig uit **Franse jachthavens**.

Grafiek 41

Thuisjachthaven van bezoekers in de kustjachthavens, in %, 1 juli-15 september 2013, (n=129)

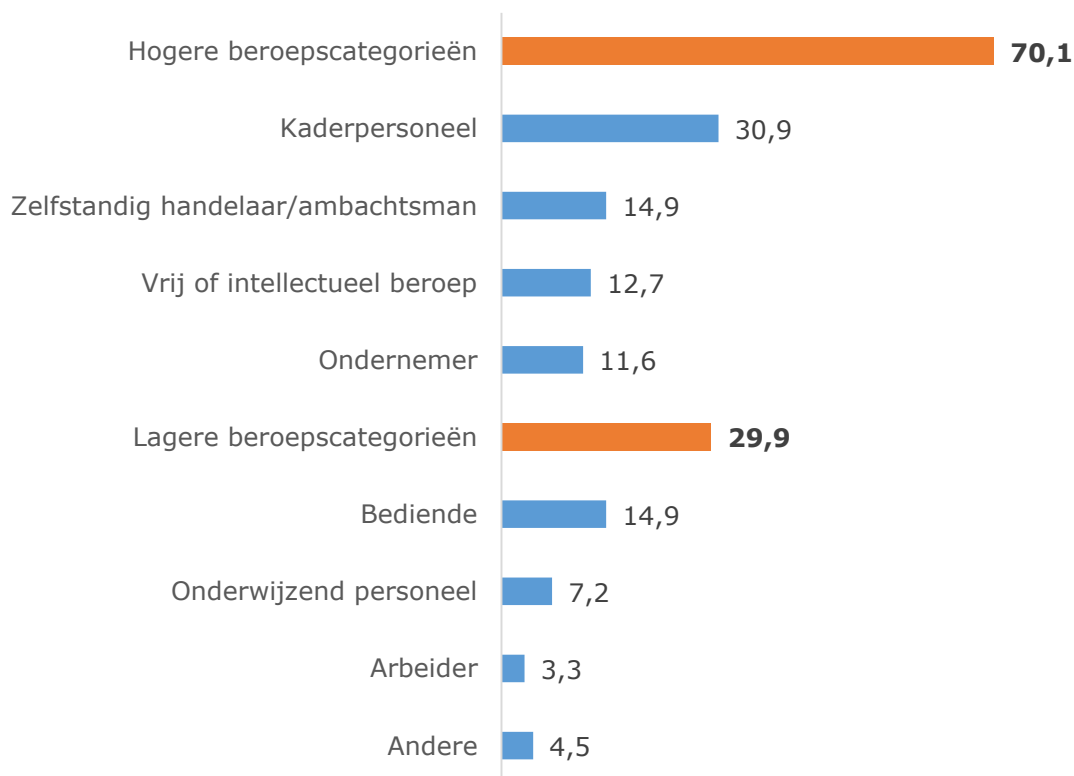

Sociaal profiel van de bezoekers

Bij de bezoekers in de jachthavens zien we een nog forsere vertegenwoordiging van beroeps-categorieën met hogere inkomsten (70%). Ook bij de bezoekers is het kaderpersoneel het sterkst vertegenwoordigd.

Grafiek 42

Actueel of vroeger beroep (in geval van gepensioneerde) van bezoekers in jachthavens, in %, 1 juli-15 september 2013 (n= 181)

Pensioenstatus van bezoekers

Bijna **40% van de bezoekers** in de kustjachthavens komt uit een gezin waar het gezinshoofd gepensioneerd is. Dit aandeel ligt iets hoger bij de clubleden. Dit wijst erop dat bezoekers ouder zijn dan de clubleden.

Grafiek 43

Pensioenstatus van gezinshoofd bij bezoekers in kustjachthavens, in %, 1 juli -15 september 2013 (n=561)

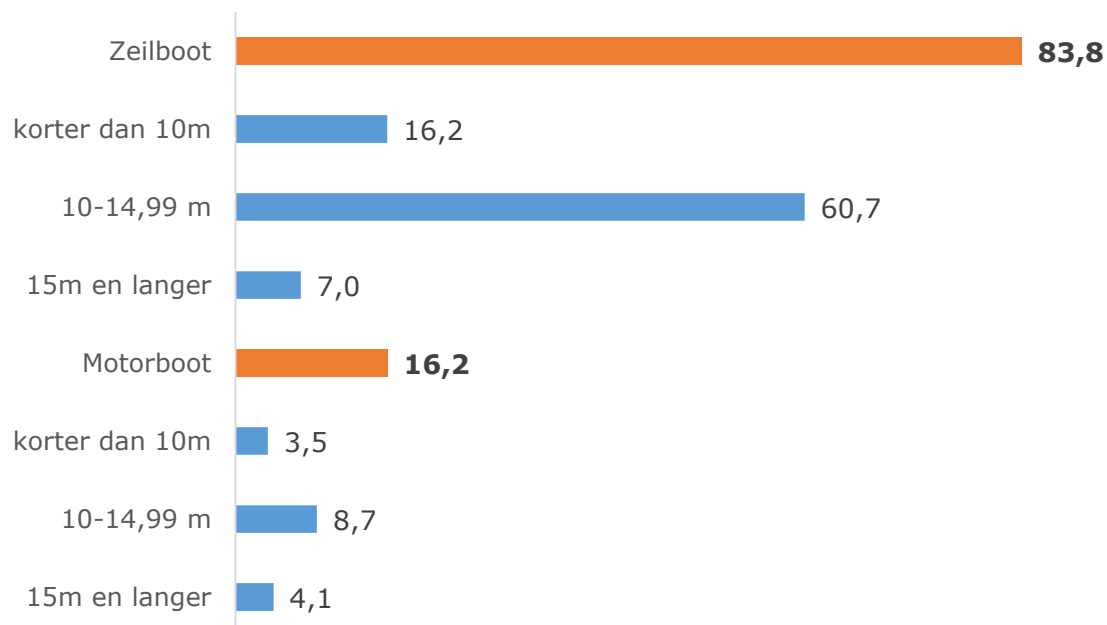
Type boot

84% van de bezoekers bezoekt de kustjachthavens met een **zeilboot**. Slechts 16% vaart met een motorboot.

61% van de bezoekers vaart de kustjachthavens binnen met een **zeilboot tussen 10 en 15 meter**.

Grafiek 44

Type boot bij de bezoekers in de kustjachthavens, in %, 1 juli-15 september 2013, (n=181)

Slechts 1% van de bezoekers vaart met een boot van vrienden of kennissen. Onder de bevraagden werd niemand aangetroffen die met een gehuurde boot de jachthavens aandeed.

4.2.2 Motivatie en informatie van de bezoekers

Motivatie voor de keuze van een jachthavens

De levendigheid van een jachthaven is dé topmotivatie voor bezoekers om te kiezen voor een bepaalde kustjachthaven.

Daarnaast kiezen bezoekers voor een kustjachthaven omdat die een geschikte tussenstop biedt op hun reis en omdat de jachthaven aansluit bij een aantrekkelijke toeristische regio.

Grafiek 45

Motivatie voor de keuze van kustjachthaven bij bezoekers, in %, 2013 (n=181)

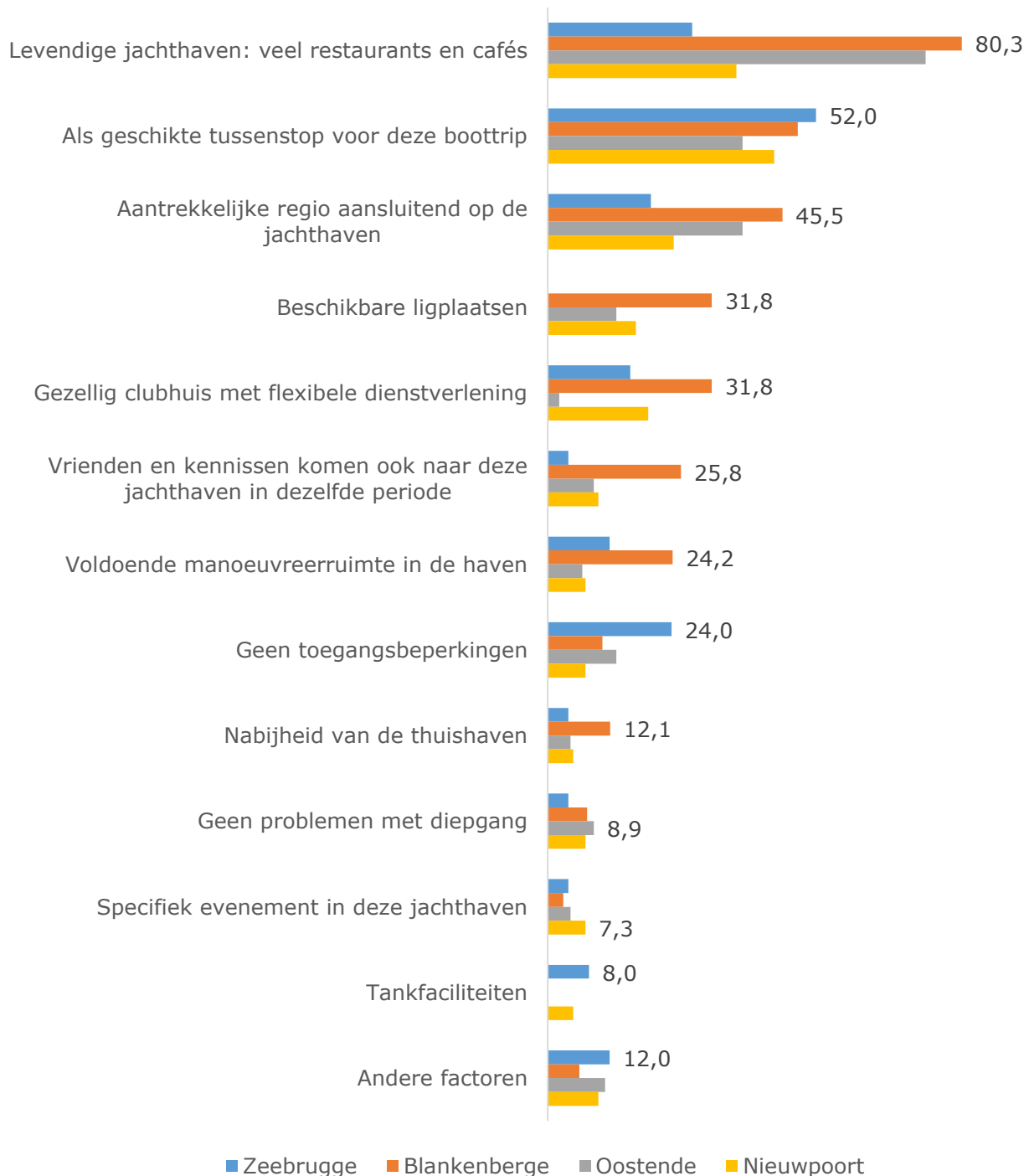

Motivatie voor de keuze van een specifieke jachthaven

De motivatie van de bezoekers voor een specifieke jachthaven verschilt van haven tot haven.

Grafiek 46

Motivatie voor de keuze van bepaalde kustjachthaven bij bezoekers naar kustjachthaven, in %, 2013 (n=181)

De havens van **Blankenberge** en **Oostende** worden als bestemming gekozen omdat ze aanzien worden als zeer levendige havens en aansluitend op een aantrekkelijke regio. De jachthaven van **Zeebrugge** wordt dan weer gekozen omdat het een geschikte tussenstop vormt op de volledige boottrip. Voor de jachthaven van Nieuwpoort worden zeer uiteenlopende motivatie gegeven en zijn er geen echte uitschieters.

Informatiebronnen over de kustjachthavens bij de bezoekers

Bijna **70%** van de bezoekers aan de kustjachthavens heeft reeds **eerder ervaring** met onze kustjachthavens.

De **nautische kalender** en **informatie van vrienden en kennissen** zijn ook belangrijke bijkomende informatiebronnen. 14% raadpleegt de website van de club of jachthaven.

Om bezoekers naar de jachthavens te trekken is het dus van uitermate belang om een goed servicepakket en een goede uitrusting aan te bieden zodat de bezoekers terugkeren of de jachthaven aanbevelen. Een goede website is ook niet onbelangrijk.

Grafiek 47

Informatiebronnen bij bezoekers kustjachthavens, 1 juli-15 september 2013 (n=181)

4.2.3 Activiteiten tijdens bezoek (buiten varen)

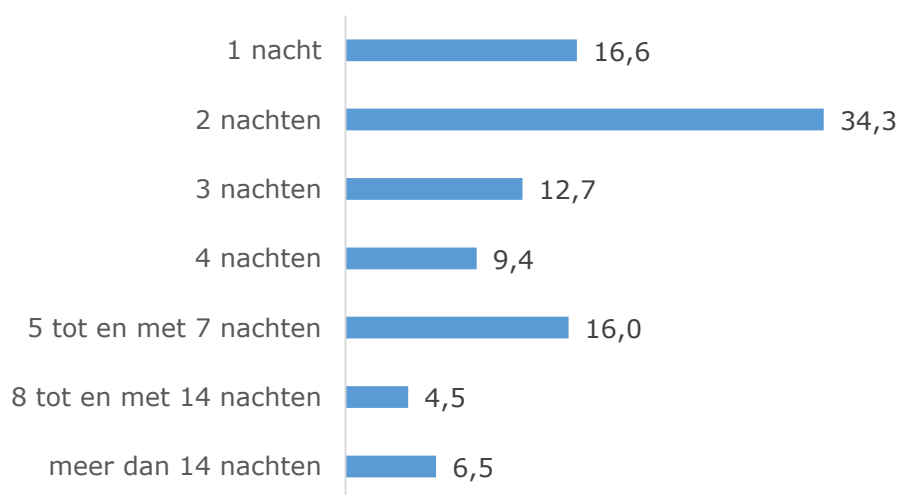
Bij de mondelinge bevraging in de zomermaanden werden enkel bezoekers bevraagd die overnachten in de jachthaven. Het is vrijwel onmogelijk om permanent in de jachthavens enquêteurs op te stellen om bezoekers die maar even de jachthaven aandoen op te vangen.

Duur van bezoek aan een Vlaamse kustjachthaven

De gemiddelde verblijfsduur bij een bezoeker van een Vlaamse kustjachthaven bedraagt **4,9 nachten in de jachthaven**. 34% van de verblijven duren twee nachten. In 64% van de gevallen gaat het om verblijven van 3 nachten en minder.

Grafiek 48

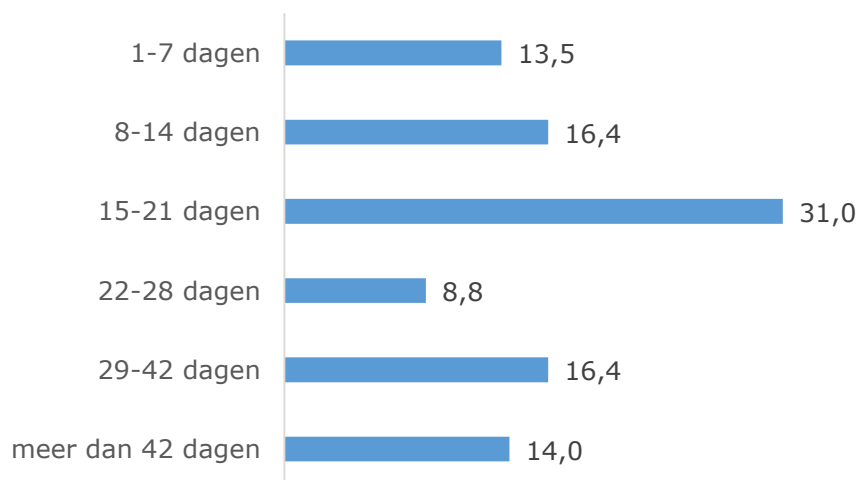
Verblijfsduur van bezoekers aan kustjachthavens, in %, 1 juli-15 september 2013 (n=181)

Slechts voor 4% van de bezoekers zijn de Vlaamse kustjachthavens de enige bestemming. Voor de rest maakt het bezoek deel uit van een grotere rondreis. Gemiddeld duurt dergelijke rondreis **30,2 dagen**.

Grafiek 49

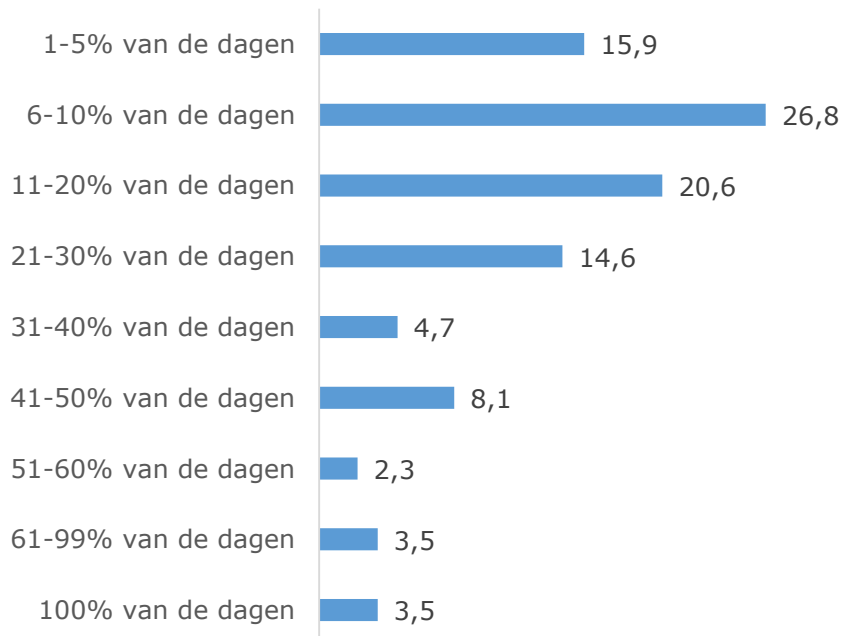
Duur van totale boottrip van bezoekers naar kustjachthavens, in %, 1 juli-15 september 2013 (n=181)

Het verblijf binnen de Vlaamse kustjachthaven maakt gemiddeld slechts 16% uit van de gehele duur van de boottrip.

Grafiek 50

Aandeel verblijf in kustjachthavens in totale duur boottrip van bezoekers naar kustjachthavens, in %, 1 juli-15 september 2013 (n=181)

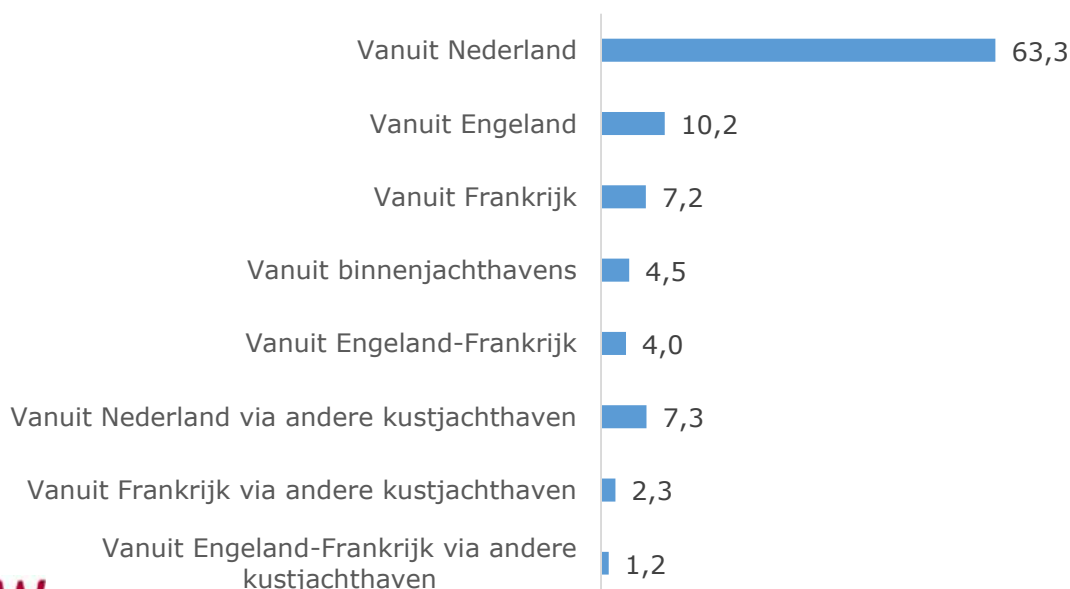

Grafiek 48 geeft aan hoe onze kustjachthavens zich situeren op de routes van de bezoekers.

Het hoeft weinig verwondering te wekken dat de meeste bezoekers vanuit Nederland de Vlaamse kustjachthavens bereiken, aangezien zij het meest vertegenwoordigd zijn bij de bezoekers. Het feit dat er meer bezoekers vanuit richting Frankrijk en Engeland komen duidt eens te meer op de vaststelling dat voor het merendeel van de bezoekers een verblijf in één van de Vlaamse kustjachthavens slechts een deel uitmaakt van een grotere rondreis. In 11% van de gevallen hebben de bezoekers reeds een andere Vlaamse kustjachthaven aangedaan.

Grafiek 51

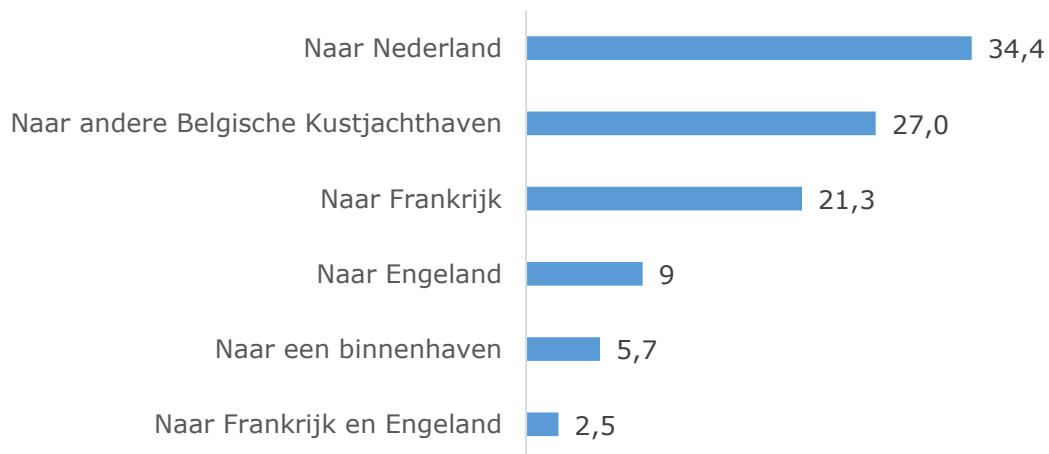
Richting van waaruit bezoekers naar kustjachthavens komen, in %, 1 juli-15 september 2013 (n=181)

Ook bij de verdere bestemmingen zien we dat de Vlaamse havens voor het grootste deel als tussenstop gebruikt worden. We zien ook dat 27% van de bezoekers van plan is nog een andere Vlaamse kustjachthaven aan te doen.

Grafiek 52

Richting waarnaar bezoekers naar kustjachthavens heen gaan, in %, 1 juli-15 september 2013 (n=181)

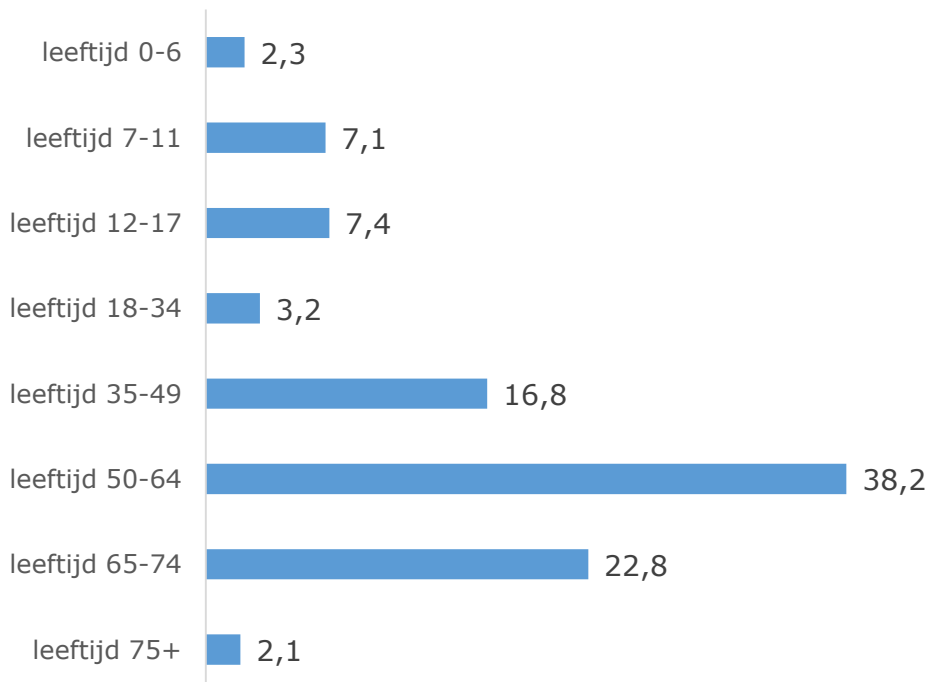

Leeftijd van het reisgezelschap van de bezoekers

De gemiddelde leeftijd van een bezoeker van een Vlaamse kustjachthaven is **48,8 jaar**. De leeftijdsgroep van 50 tot en met 64 jaar heeft met 38% het grootste aandeel. Slechts 17% is jonger dan 18 jaar.

Grafiek 53

Leeftijd van de bezoekers naar kustjachthavens, in %, 2013 (n=181)

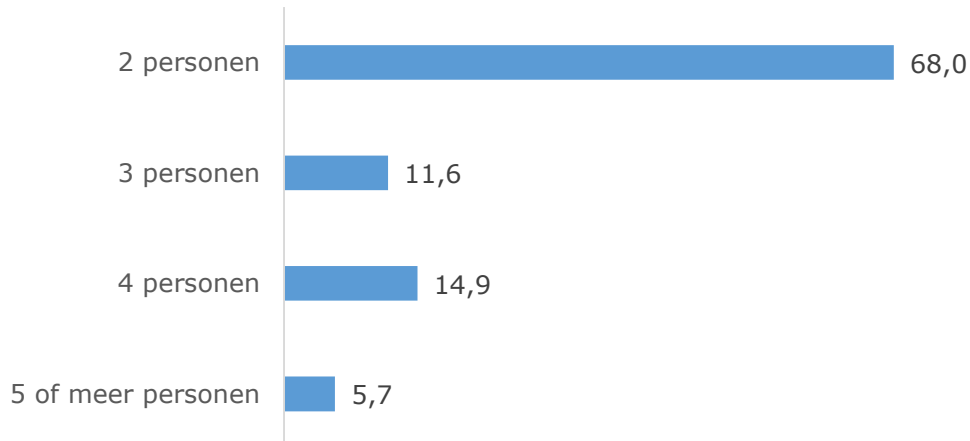
Gemiddelde grootte van reisgezelschap

De gemiddelde grootte van het reisgezelschap is **2,61 personen**.

68% van de gezelschappen bestaat uit twee personen. Gezelschappen van 5 of meer personen zijn met 5,7% eerder zeldzaam.

Grafiek 54

Grootte reisgezelschap bij bezoekers naar de kustjachthavens, in %, 2013 (n=181)

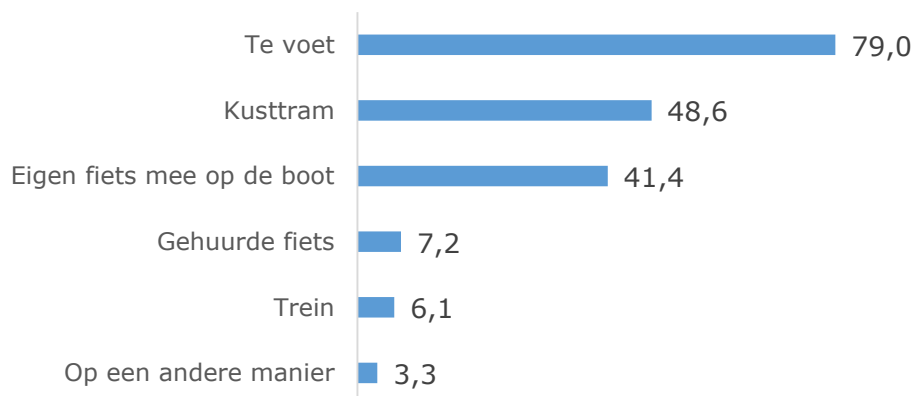

Gebruikte transportmiddelen ter plaatse

Meer dan vier vijfde van de bezoekers verplaatst zich te voet gedurende hun verblijf in de kustjachthavens. Ook de kusttram is populair bij deze bezoekers, want iets minder dan de helft maakt hiervan gebruik. Ook de fiets is bij een groot deel populair. 41% brengt hun fiets mee op de boot, terwijl 7% een fiets huurt ter plaatse.

Grafiek 55

Gebruikte transportmiddelen ter plaatse bij bezoekers naar de kustjachthavens, in %, 2013 (n=181)

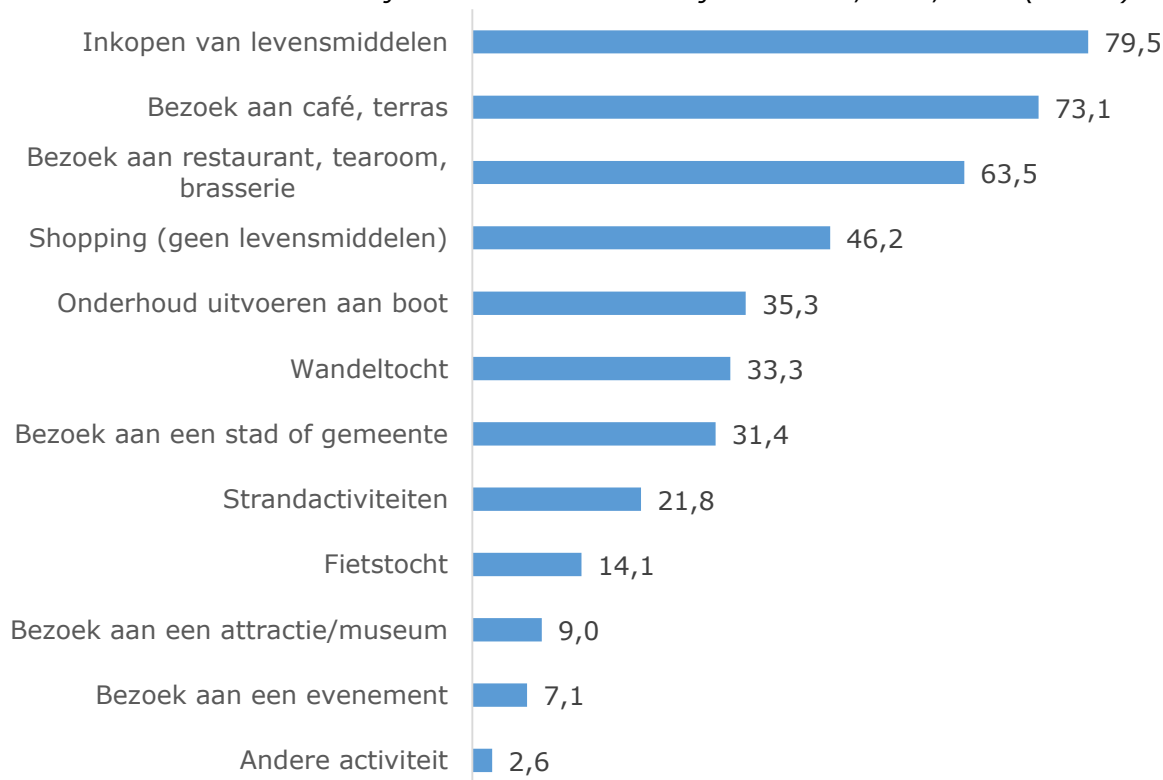
Activiteiten tijdens het verblijf (buiten varen)

Vier vijfde van de bezoekers hebben aan de kust levensmiddelen aangekocht. Ook een bezoek aan een café/terras of aan een restaurant, tearoom of brasserie scoren hoog met respectievelijk 73% en 64%. Het aandeel shopping ligt met 46% hoger dan bij de clubleden (32%).

Onderhoud uitvoeren aan de boot (35%) scoort duidelijk minder hoog dan bij de clubleden (77%). Ook wandeltochten, strandactiviteiten en bezoeken aan steden en gemeenten zijn voor een niet onaanzienlijk deel van de bezoekers manieren om hun tijd in de kustjachthavens zo aangenaam mogelijk door te brengen.

Grafiek 56

Reeds ondernomen activiteiten bij bezoekers naar de kustjachthavens, in %, 2013 (n=181)

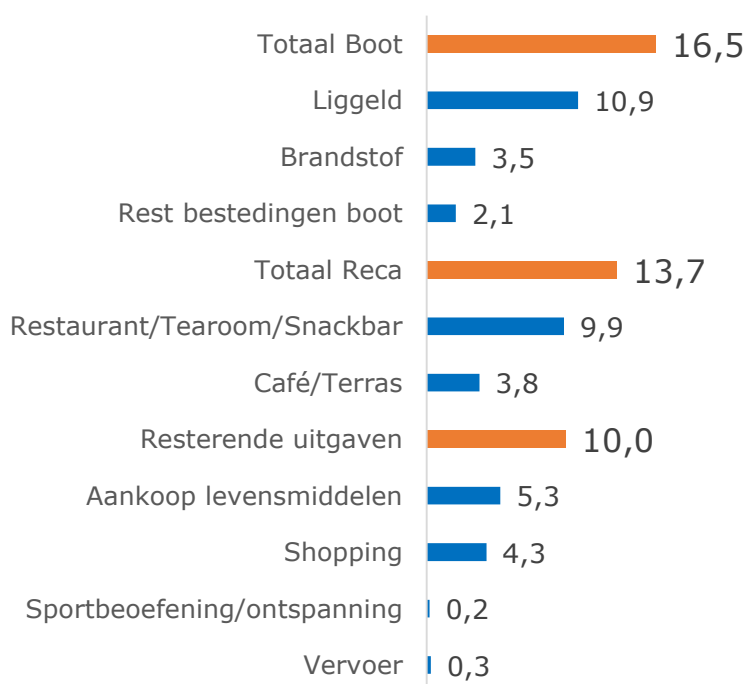
4.2.4 Bestedingen van bezoekers

De bezoekers hebben allen op zijn minst één overnachting achter de rug.

De totale gemiddelde bestedingen per nacht per persoon van bezoekers van de kustjacht-havens bedraagt **40,2 euro** en ligt iets hoger dan deze van de clubleden (**31,5 euro**)

Grafiek 57

Bestedingen per nacht per persoon bij bezoekers in kustjachthavens, in %, 2013 (n=181)

5 ECONOMISCHE BETEKENIS VAN DE JACHTHAVEN- GEBRUIKERS AAN DE VLAAMSE KUST

Via de online enquête werd aan de clubleden ook gevraagd om een overzicht te geven van hun bezoeken aan de jachthaven over **gans het vaarseizoen van 2013 heen**. Deze bevraging laat ons toe om een inschatting te maken van het volume meer- en ééndaagse bezoeken, aankomsten, nachten en overnachtingen die daarmee gepaard gaan tijdens het vaarseizoen van 2013.

Aangezien we ervan uitgaan dat het aantal actieve clubleden gelijk is aan het aantal ligplaatsen in de kustjachthavens, kan het gemiddelde dat behaald wordt door de respondenten op het gebied van bezoeken, nachten en overnachtingen toegepast worden op het aanbod van ligplaatsen in de vier kustjachthavens.

Daar we niet voor alle kustjachthavens over voldoende cases beschikken, worden de gemiddelden op kustniveau gebruikt om de volumes per kustjachthaven te berekenen.

25,8% van de respondenten in de online enquête geven aan dat ze nooit overnachten op hun boot. De redenen hiervoor kunnen zijn dat het gaat om kustinwoners, dat ze een tweede woning hebben aan de kust of dat hun boot zich niet leent om erop te overnachten.

Aangezien de gemiddelde aantallen op het gebied van dagbezoeken verschillend zijn voor deze boten en de gemiddelden voor meerdaagse bezoeken enkel toegepast dienen te worden op de boten waarop wel overnacht worden, tonen we hieronder per haven het aantal ligplaatsen waarop wel en het aantal ligplaatsen waarop niet overnacht wordt.

Tabel 7

Overzicht aantal ligplaatsen met opsplitsing tussen plaatsen waarop wel en plaatsen waarop niet overnacht wordt, 2013

Jachthaven	Plaatsen waarop niet overnacht wordt	Plaatsen waarop overnacht wordt	Totaal
Nieuwpoort	468	1 345	1 813
Blankenberge	245	705	950
Oostende	123	352	475
Zeebrugge	81	234	315
Totaal	917	2 636	3 553

5.1 Inschatting van volumes van bezoeken

We schatten eerst het volume van dagbezoeken in en gevolgd door het aantal overnachtingen in de Vlaamse kustjachthavens van de clubleden. Daarna schatten we het aantal overnachtingen in van de bezoekers.

Volume van dagbezoeken clubleden

Op ligplaatsen waarop niet overnacht wordt vonden tijdens het vaarseizoen van 2013 logischerwijze gemiddeld meer dagbezoeken plaats tegenover plaatsen waarop wel overnacht wordt.

Op de plaatsen zonder overnachtingen vonden gemiddeld 55,6 dagbezoeken plaats.
Op de plaatsen waarop wel overnacht komt dit het gemiddeld op 14,6 dagbezoeken.

Als we dit vergelijken met 2007 zien we dat er een lichte daling is in de dagbezoeken bij de eerste categorie en een grotere daling bij de tweede categorie.

Tabel 8

Vergelijking gemiddeld aantal dagbezoeken naar type ligplaats, 2007-2013

	2007	2013
Plaatsen waarop niet overnacht wordt	57,0	55,7
Plaatsen waarop overnacht wordt	19,2	14,6

Als we de gemiddelden van 2013 toepassen op het totaal aantal ligplaatsen zien we dat er in totaal 89 512 dagbezoeken plaatsvonden tijdens het vaarseizoen van 2013.

De gezelschappen die deze dagbezoeken ondernemen bestaan gemiddeld uit 2,4 personen, wat maakt dat 214 826 personen voor een dagbezoek naar één van de kustjachthavens gekomen zijn in 2013.

Tabel 9

Overzicht volume dagbezoeken met opsplitsing tussen plaatsen waarop wel en plaatsen waarop niet overnacht wordt per kustjachthaven, 2013

Jachthaven	Dagbezoeken op plaatsen waarop niet overnacht wordt	Dagbezoeken op plaatsen waarop overnacht wordt	Totaal dagbezoeken	Totaal aantal personen op dagbezoek
Nieuwpoort	26 068	19 610	45 678	109 627
Blankenberge	13 647	10 279	23 926	57 422
Oostende	6 851	5 132	11 983	28 759
Zeebrugge	4 512	3 412	7 924	19 018
Totaal	51 078	38 433	89 511	214 826

Volume van nachten en overnachtingen van clubleden

Voor het bepalen van het volume nachten en overnachtingen wordt nog alleen rekening gehouden met de ligplaatsen waarop overnacht wordt.

Het gemiddeld aantal aankomsten met minstens één overnachting voor het vaarseizoen 2013 ligt op **36,2 per ligplaats**. Dit is gelijkaardig aan het gemiddelde uit 2007, waar een gemiddelde van 36,8 aankomsten werd bekomen.

Het verschil tussen nachten en overnachtingen vraagt enige verduidelijking.

Een nacht staat voor de bezetting van de boot gedurende een bepaalde nacht, ongeacht het aantal personen. We zien dat een boot uit een Vlaamse kustjachthaven gemiddeld meer dan 41 nachten bezet is, waarvan bijna 28 nachten in de eigen haven. Dat is iets meer dan in het vaarseizoen van 2007.

Net als in 2007 valt het op dat er heel wat nachten buiten de eigen jachthaven opgegeven worden. Ruim een derde van de nachten op de boot gebeurt op een andere plaats dan de eigen jachthaven.

Een overnachting brengt het aantal personen mee in rekening. Gemiddeld zijn dat 2,6 personen per verblijf. Dat leidt tot een gemiddeld aantal overnachtingen van **108,3 per boot**. Daarvan vinden er gemiddeld **66,6 plaats in de eigen jachthaven**.

Tabel 10

Vergelijking gemiddelden aankomsten, nachten en overnachtingen per ligplaats, 2007-2013

Indicatoren	2007	2013
Gemiddeld aantal aankomsten	36,8	36,2
Globaal gemiddeld aantal nachten	39,7	41,3
Gemiddeld aantal nachten binnen eigen haven	24,5	27,7
Globaal gemiddeld aantal overnachtingen	106,8	108,3
Gemiddeld aantal overnachtingen binnen eigen haven	61,6	66,6
Gemiddeld aantal personen	2,7	2,6
Gemiddelde verblijfsduur	2,9	3,0

In 2013 is er een lichte stijging van het aantal nachten en overnachtingen binnen de eigen jachthaven tegenover 2007.

Als we de bovenstaande gemiddelden nu toepassen op het aanbod van ligplaatsen in de 4 kustjachthavens, kunnen we het totaal aantal aankomsten voor 2013 inschatten op circa **95 300 aankomen**.

Het totaal aantal **overnachtingen** op de boot wordt ingeschat op circa **285 560**, terwijl het aantal **overnachtingen in de eigen haven** op circa **175 430 kan geraamd worden** voor het vaarseizoen 2013.

Tabel 11

Overzicht volume aankomsten en overnachtingen door clubleden per kustjachthaven, 2013

Jachthaven	Globaal aantal aankomsten	Globaal aantal overnachtingen op boot	Aantal overnachtingen in eigen haven
Nieuwpoort	48 635	145 704	89 510
Blankenberge	25 493	76 373	46 918
Oostende	12 728	38 132	23 426
Zeebrugge	8 461	25 349	15 573
Totaal	95 317	285 558	175 427

Volume van nachten en overnachtingen bezoekers

Daar de online softwaremodule die voorzien werd om het de jachtclubs mogelijk te maken bezoekersgegevens bij te houden nog geen resultaten opleverde, vroegen we aan een steekproef van 7 clubverantwoordelijken verspreid over de 4 jachthavens om een indicatie te geven van het aantal bezoekende boten in hun jachtclub. Aan de hand van indicatoren uit de face-to-face enquête kon zo een inschatting gebeuren van het totaal volume van nachten en overnachtingen door bezoekers in de verschillende kustjachthavens.

Blankenberge en Oostende blijken het grootste aandeel in de overnachtingen van bezoekers op te eisen, met respectievelijk 37% en 27%. Nieuwpoort haalt een percentage van 25%, terwijl Zeebrugge instaat voor 10% van de overnachtingen door bezoekers

Tabel 12

Overzicht volume aankomsten en overnachtingen door clubleden per kustjachthaven, 2013

Jachthaven	Globaal aantal nachten	Globaal aantal overnachtingen
Nieuwpoort	9 595	25 043
Blankenberge	14 434	37 557
Oostende	10 612	27 592
Zeebrugge	3 916	10 221
Totaal	38 557	100 413

5.2 Inschatting van de omzet uit bestedingen

Aan de hand van de hierboven berekende volumes en het gemiddeld bestedingspatroon van zowel clubleden als bezoekers, kunnen we de omzet uit bestedingen inschatten. Enkel de bestedingen die gemaakt werden aan de Kust worden hier in rekening gebracht.

Omzet uit bestedingen door clubleden

De omzet uit de bestedingen door de clubleden kan in 3 categorieën onderverdeeld worden.

Dagbezoeken

De gemiddelde bestedingen voor een dagbezoek bedroegen **19,8 euro** per persoon en wordt vermenigvuldigd met het aantal personen op dagbezoek. De omzet uit bestedingen gekoppeld aan dagbezoeken wordt geraamd op **4,3 miljoen euro**.

Tabel 13

Omzet gegenereerd door bestedingen clubleden op dagbezoek naar kustjachthaven, 2013

Jachthaven	Totaal aantal personen op dagbezoek	Omzet gegenereerd door personen op dagbezoek
Nieuwpoort	109 627	2 170 615
Blankenberge	57 422	1 136 956
Oostende	28 759	569 428
Zeebrugge	19 018	376 556
Totaal	214 826	4 253 555

De omzet uit bestedingen gekoppeld aan bezoeken met overnachtingen komt overeen met **5,4 miljoen euro**. De gemiddelde bestedingen voor bezoeken met overnachtingen bedroegen 31,5 euro per persoon per nacht.

Tabel 14

Omzet gegenereerd door bestedingen clubleden op bezoek met overnachting(en) naar kustjachthaven, 2013

Jachthaven	Aantal overnachtingen in eigen haven	Omzet gegenereerd door personen op bezoek met overnachtingen
Nieuwpoort	89 510	2 819 565
Blankenberge	46 918	1 477 917
Oostende	23 426	737 919
Zeebrugge	15 573	490 550
Totaal	175 427	5 357 460

De omzet gekoppeld aan de jaarlijkse vaste kosten die aan de kust zijn gemaakt komt neer op 11,5 miljoen euro. De gemiddelde jaarlijkse kosten gemaakt **aan de kust** kwamen voor het vaarseizoen 2013 neer op **3 225 euro** per jaar.

Tabel 15

Omzet gegenereerd door jaarlijkse vaste kosten clubleden naar kustjachthaven, 2013

Jachthaven	Aantal clubleden	Omzet gegenereerd door jaarlijkse vaste kosten clubleden
Nieuwpoort	1 813	5 846 925
Blankenberge	950	3 063 750
Oostende	475	1 531 875
Zeebrugge	315	1 015 875
Totaal	3 553	11 458 425

In totaal komt de omzet gegenereerd door bestedingen van clubleden neer op **21,2 miljoen euro**.

Tabel 16

Totale omzet gegenereerd door bestedingen clubleden naar kustjachthaven, 2013

Jachthaven	Omzet gegenereerd door personen op dagbezoek	Omzet gegenereerd door personen op bezoek met overnachtingen	Omzet gegenereerd door jaarlijkse vaste kosten clubleden	Totale omzet door clubleden
Nieuwpoort	2 170 615	2 819 565	5 846 925	10 837 105
Blankenberge	1 136 956	1 477 917	3 063 750	5 678 623
Oostende	569 428	737 919	1 531 875	2 839 222
Zeebrugge	376 556	490 550	1 015 875	1 882 980
Totaal	4 253 555	5 357 460	11 458 425	21 237 930

Omzet uit bestedingen door bezoekers

De omzet die gegenereerd wordt door de bestedingen van de bezoekers tijdens het verblijf in de kustjachthavens bedraagt **4 miljoen euro**. De gemiddelde besteding voor bezoekers in de kustjachthavens bedraagt **40,2 euro** per persoon per nacht.

Tabel 17

Totale omzet gegenereerd door bestedingen bezoekers tijdens verblijf naar kustjachthaven, 2013

Jachthaven	Globaal aantal overnachtingen	Totale omzet door bestedingen bezoekers
Nieuwpoort	25 043	1 006 206
Blankenberge	37 557	1 509 791
Oostende	27 592	1 109 198
Zeebrugge	10 221	410 884
Totaal	100 413	4 036 079

Totale omzet

Als we de omzet gegenereerd door clubleden samentellen met de omzet gegenereerd door de bezoekers, dan komen we op een totale omzet van **25,3 miljoen euro** voor de Kust.

Nieuwpoort staat in voor 47% van deze omzet met 11,8 miljoen euro.

Tabel 18

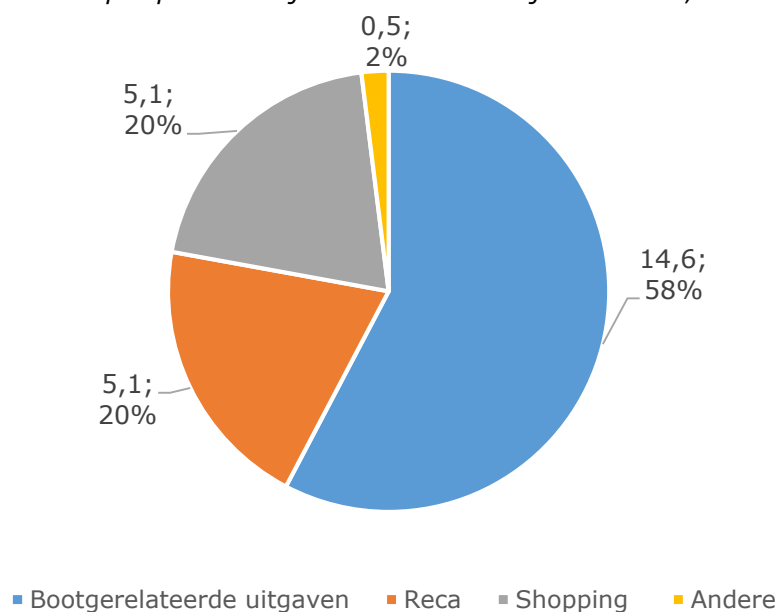
Totale omzet door bestedingen gebruikers jachthavens naar kustjachthaven, 2013

Jachthaven	Totale omzet door clubleden	Totale omzet door bestedingen bezoekers	Totale omzet uit bestedingen
Nieuwpoort	10 837 105	1 006 206	11 843 311
Blankenberge	5 678 623	1 509 791	7 188 414
Oostende	2 839 222	1 109 198	3 948 420
Zeebrugge	1 882 980	410 884	2 293 864
Totaal	21 237 930	4 036 079	25 274 009

58% van deze totale omzet komt van bootgerelateerde uitgaven. De restaurants en cafés halen een omzet van iets meer dan 5 miljoen euro uit de bestedingen van jachthavengebruikers, net zoals de voedingswinkels en andere handelszaken aan de Kust.

Grafiek 58

Bestedingen per nacht per persoon bij bezoekers in kustjachthavens, in mio € en %, 2013

6 CONCLUSIES

1. De profielen en het gedrag van clubleden en bezoekers aan de Vlaamse kustjachthavens zijn verschillend.

- Clubleden zijn vooral **Vlamingen**, bezoekers van de jachthavens zijn vooral **Nederlanders** met een thuisjachthaven in Nederland.
- Zowel clubleden als bezoekers hebben een **hoog sociaal profiel** tegenover de andere kusttoeristen. Bezoekers komen zelfs nog iets meer uit hogere beroeps categorieën dan de clubleden. Er doet zich een beperkte democratisering voor bij de clubleden sinds 2007.
- De bezoekers zijn iets **ouder** dan de clubleden (meer gepensioneerd). Ze zijn gemiddeld met **iets meer personen** op de boot dan de clubleden. Bij de clubleden doet zich een beperkte verjonging voor tegenover 2007.
- De bezoekers zijn vaker met een **grotere zeilboot**. De clubleden hebben gemiddeld kleinere boten en hebben relatief meer motorboten.
- Bezoekers van de jachthavens zoeken naar **levendige jachthavens**, die een **geschikte tussenstop** vormen op hun boottrip en kiezen ook voor een jachthaven met een **aantrekkelijke regio errond**. Om bezoekers naar de jachthavens aan te trekken is het van uitermate belang om een goed servicepakket en een goede uitrusting aan te bieden zodat de bezoekers terugkeren of de jachthaven aanbevelen. Een goede website is ook niet onbelangrijk.

Clubleden, die een veel duurzamere relatie met hun jachthaven uitbouwen, kiezen hun jachthaven vooral omwille van de **goede uitrusting van de jachtclub**, de **goede prijs/kwaliteitsverhouding** en de **nabijheid van de woonplaats**.

- Bezoekers in de kustjachthavens hebben een **ander activiteitenpatroon** dan de clubleden. Velen gaan op zoek naar levensmiddelen, bezoeken een café/terras of gaan restaurant wanneer ze in de jachthaven verblijven (enkel deze met overnachting werden bevraagd). Ze bezoeken meer dan de clubleden de stad of gemeenten in de omgeving.

De meest frequente activiteit van de clubleden heeft te maken met het **onderhoud van hun boot**. Ook gaan ze op zoek naar levensmiddelen, bezoeken relatief vaak een café en gaan op restaurant. Bij dagbezoeken die veel korter zijn dan bezoeken met overnachting is het onderhoud van de boot vaak zowat de enige activiteit.

- De bezoekers in de jachthavens gaan veel meer te voet, maar 49% van hen gebruikt toch de kusttram en 41% gebruikt de eigen fiets die ze mee hebben op de boot.

De clubleden gebruiken meer hun auto waarmee ze naar de kustjachthaven gekomen zijn. Ze gebruiken ook vaak de fiets (36%) en iets minder de kusttram (27%).

2. Het onderzoek leverde belangrijke indicaties op over het gedrag van de clubleden zowel over hun bezoekgedrag als over hun vaargedrag.

- Gemiddeld komen de clubleden 36,2 keer per jaar naar hun boot. 36% van de clubleden zijn **intensieve bezoekers** van de jachthaven en komen meer dan 30 keer per jaar. 52% zijn regelmatige bezoekers die tussen 11 en 30 bezoeken brengen aan hun kustjachthavens.
- Gemiddeld voerden de clubleden 36,9 vaarbewegingen uit in het vaarseizoen 2013. 45% van alle clubleden kan aanzien worden als **fervente vaarders** die meer dan 30 vaarbewegingen per jaar maken. 40% zijn **regelmatige vaarders** met van 10 tot 30 vaarbewegingen. 5,2% van de clubleden vaarde tijdens 2013 geen enkele keer uit.
- 67% van alle **bezoeken** aan de jachthavens gaat gepaard **met een vaarbeweging**. Over het jaar heen zijn er relatief meer dagbezoekers dan in de zomervakantie. In de vakantie hebben de clubleden meer tijd dan in de weekends.

3. De gemiddelde omzet gegenereerd door alle gebruikers van de Vlaamse kustjachthavens komt op **25,3 miljoen euro**. Gemiddeld per ligplaats komt dit op **7 064 euro per jaar**.

De inkomsten komen vooral van de clubleden 21,2 miljoen en in veel beperktere mate van de bezoekers 4 miljoen euro.

Iets meer dan de helft van deze bestedingen gaan naar uitgaven voor de boot. De aankoopprijs van de boot is hier niet inbegrepen.

Los van deze omzet is het belangrijk om de jachthavens **niet enkel economisch** te gaan waarderen.

- Jachthavens, indien ze goed geïntegreerd zijn in de badplaatsen, zijn aantrekkelijke omgevingen voor alle kusttoeristen en geven een meerwaarde aan de beleving van de badplaats en van de Kust in haar geheel. Zij versterken ook het maritieme imago van de badplaatsen.
- Jachthavens moeten ook gezien worden als sportinfrastructuur. Zij maken het mogelijk om een sportactiviteit op zee uit te oefenen: zeilen of varen met de motorboot.

